Пралетарыі ўсіх краёў, злучайцеся!

Савецкая Беларусь

Орган Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту Саветаў БССР.

АДРЭС РЭДАКЦЫІ: МЕНСК, рог вуліц Ленінскай і Карла Маркса (2-гі Дом Саветаў).
ТЭЛЕФОНЫ: Рэдакцыі—№ 478. Рэдактара—№ 769.
Матар'ял прымаецца—з 9-й да 3½ гадз.
Нявыкарыстаныя рукапісы назад аўтарам не вяртаюцца.

КОШТ НУМАРУ 5 кап.

КАНТОРА: Менск, рог вуліц Ленінскай і Карла Маркса. Тэлефон № 244. (2-гі Дом Саветаў).

ПАДПІСНАЯ ПЛАТА: На 1 месяц — 90 к.; » 3 » — 2 р. 70 к.; » 6 » — 4 р. — к.; » 1 год — 8 р. — к. Зьмена адрасу: іншагародняя — 20 к., мясцовых — 10 к.

ПЛАТА ЗА АБВЕСТКІ: За радок пэтыту пасьля тэксту — р. 50 к. За радок пэтыту сярод тэксту 1 р. — к. За радок пэтыту перад тэкстам 1 р. 50 к. Сьпешныя на 50 проц. даражэй. Зьніжка тарыфу бярэцца 10 проц. падатку.

ПЛАТА ЗА ПУБЛІКАЦЫІ: За 1 дакумант 35 кап. За кожны дадатковы 15. Беспрацоўн. і чырвонаармейцы за дакумант 15, за кожны дадатковы 5. Публікацыі ЗАГС'у—3 руб.

ПАДПІСКА ПРЫМАЕЦЦА ў канторы газэты, ва ўсіх аддзяленьнях Беларускага Дзяржаўнага Выдавецтва і ва ўсіх пашт.-тэл. канторах. АБВЕСТКІ ПРЫМАЮЦЦА канторай газэты: Менск, рог Ленінскай і Карла Маркса (2-гі дом Саветаў).

9 ГОД ВЫДАНЬНЯ. ШТОДЗЁННАЯ ГАЗЭТА. № 132 (2320) Нядзеля, 10-га чэрвеня 1928 г.

Аб скліканьні 3-й Сэсіі ЦВК БССР VIII-га скліканьня.

Трэцяя Сэсія Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту БССР VIII-га скліканьня назначаецца на 1-ае верасьня 1928 году ў г. Менску.

ПАРАДАК ДНЮ НАСТУПНЫ:

1. Дзяржаўны бюджэт БССР на 1928-29 г.;
2. Даклад аб масавай працы саветаў;
3. Даклад Народнага Камісарыяту Сацыяльнай Забясьпекі і садаклад Цэнтральнага Камітэту Сялянскіх Вобчастваў Узаемадапамогі;
4. Даклад і зацьверджаньне пастановы аб сыстэме народнае асьветы;
5. Зацьверджаньне Палажэньня аб мясцовых фінансах БССР;
6. Інфармацыя аб ходзе будаўніцтва Асінабуду;
7. Зацьверджаньне законаў, прынятых паміж ІІ-й і ІІІ-й Сэсіямі ЦВК БССР;
8. Выкананьне бюджэту 1926-27 г. і
9. Зацьверджаньне Крымінальнаму Кодэксу.

САКРАТАР ЦЭНТРАЛЬНАГА ВЫКАНАЎЧАГА КАМІТЭТУ БССР А. ХАЦКЕВІЧ.

9 чэрвеня, 1928 г
г. МЕНСК.

Японія рыхтуе захоп Манчжурыі.

Японія ўмешваецца ў справы Кітаю.

ТОКІЁ, 8-6. «Ніці-Ніці» наступным чынам фармулюе манчжурскую палітыку габінэту Танака: хоць юрыдычна Манчжурыя і складае частку Кітаю, але японскія інтарэсы там настолькі вялікія, што захаваньне парадку ў Манчжурыі ня можа быць абмежавана абаронаю пражываючых там японцаў, як гэта праведзена ў іншых вабласьцях Кітаю; таму, калі будзе парушан парадак у якой-небудзь з 3-х манчжурскіх правінцый, дык Японія павінна будзе ўжыць адпаведныя захады.

Водлуг вестак «Хоцы», японскі ўрад будзе пярэчыць проці перамяшчэньня цэнтральнага кітайскага ўраду ў Нанкін па наступных прычынах. 1) у Нанкіне няма кварталу, выгаднага для дыплёматычнага корпусу, 2) клімат Нанкіну „не падыходзіць для чужаземцаў" і 3) у Нанкіне няма тае „лёгкае вайсковае варты", якая ёсьць у Пекіне. Газэта мяркуе, што Паўночна-Амэрыканскія Злучаныя Штаты згодзяцца на перамяшчэньне кітайскае сталіцы, з прычыны чаго можа здарыцца канфлікт.

ЯПОНЦЫ ЗАБАРЫКАДОЎВАЮЦЦА.

ХАРБІН, 8-6. У Мукдэне японскае войска загарадзіла калючым дротам і барыкадамі пасёлак Паўднёва-Манчжурскае чыгункі. На тэрыторыі японскае канцэсіі ўзмоцнена вайсковая варта. Арганізован дабрахвотніцкі корпус, у які ўвайшло 1400 японцаў.

ПРЫЕЗД У ХАРБІН ЧЖАН-ЦЗО-ЛІНА ДРУГОГА

ХАРБІН, 8-6. Водлуг паведамленьняў з Мукдэну, учора раніцою сюды прыехаў Чжан-Сюэ-Лян—(сын Чжан-Цзо-Ліна).

ПОЎНЫ БАЙКОТ ЯПОНЦАЎ.

ШАНХАЙ, 8-6. [illegible] ня толькі ў лагчыне Янцзы, але і ў розных партох паўднёвага Кітаю. У шмат якіх партох пакгаўзы японскіх параходных таварыстваў біткам набіты таварамі, з прычыны адмовы кітайскіх купцоў прыняць прыбыўшыя японскія грузы.

У Цзынані ўзорван вайсковы арсэнал.

ШАНХАЙ, 8-6. Водлуг паведамленьняў японскага тэлеграфнага агенцтва Тохо, у Цзынані ўзарваны вайсковы арсэнал. Выбух нібы здарыўся з прычыны «найбайнасьці агентаў паўднёвых [illegible]

У ШАНХАІ БАСТУЕ 100.000 ШОЎКАПРАДЗІЛЬШЧЫКАЎ.

ШАНХАЙ, 8-6. Забастовачны рух ахапіў усе шоўкапрадзільныя прадпрыёмствы Шанхаю. Забастоўка ахапіла больш 80 прадпрыёмстваў з 50 тысячамі работніц і 50 тысячамі рабочых. Уся шоўкапрадзільная прамысловасьць Шанхаю паралізавана. Бастуючыя патрабуюць вызваліць бязьвінна засуджаных двох кітайскіх рабочых, абвінавачваемых у забойстве рабочага японскага шоўкапрадзільнага прадпрыёмства.

„Свае" ня ладзяць.

ЛЁНДАН, 8-6. Пекінскія карэспандэнты ангельскіх газэт паведамляюць, што пытаньне аб Пекіне яшчэ ня вырашана. Ен-Сі-шан, водлуг заяў асьведамленых колаў, не жадае распачынаць спрэчкі з Фын-Юй-сянам, які намеран узяць Пекін у свае рукі. У адпаведнасьці з гэтым мяркуецца, што войска Фын-Юй-сяна сёньня ўвойдзе ў горад. Пры гэтым перадаюць, што Фын-Юй-сян [illegible]

Устаноўлена сувязь з „Італіяй".

МАСКВА, 8-VI. Учора ўвечары камітэт дапамогі Нобіле атрымаў паведамленьне, што 3-га чэрвеня ў 23 гадзіны адзін з радыё-аматараў у горадзе Крывым Розе (Украіна) чуў на хвалі 34 мэтры сыгналы аб выратаваньні, у якіх памінаецца зямля Франца-Іосіфа; такім чынам пацьвярджаецца вернасьць радыёграмы, атрыманае ў той-жа час радыё-аматарам Шмідтам і агалошанае ў друку.

Учора ўвечары камітэт дапамогі Нобіле зьвярнуўся па радыё з наступным зваротам «Усім, усім, усім», тры радыёграмы, прынятыя, ў СССР—3, 6 і 8 чэрвеня з дырыжаблю «Італія» спамінаюць назвы «Франц-Іосіф і «Пэтэрман»; гэта дае некаторую падставу меркаваць, што радыёграмы гэтыя ідуць з т. зв. зямлі Пэтэрмана, нанесенае пад гэтаю назваю на старых мапах у 100 клм. На поўнач ад зямлі Франца-Іосіфа. Каардынаты мяркуемае зямлі Пэтэрмана: 83 градусы паўночнае шыраты і 60 градусаў усходняе даўжыні ад Грынвіча».

* * *

ОСЛО. Нарвэскае тэлеграфнае агенцтва паведамляе: «Радыёстанцыі ў Кінзбэі было прапанавана спыніць працу, бо станцыя на параходзе «Чытта Ды-Мілана» дамаглася сувязі з дырыжаблем «Італія». У далейшым капітан параходу заявіў, што а 22-й гадз. ён меў непасрэдную сувязь з «Італіяй», якая знаходзіцца на 80 градусе паўночнае шыраты і 30 град. усходняе даўгаты. (Гэтае месца знаходзіцца на мысе Лі-Сьміта на паўночна-ўсходняй высьпе Шпіцбэргена).

Больш, чым дэманстрацыя.

БЭРЛІН, 8-6. Абмяркоўваючы ў перадавым прыезд у Варшаву румынскае вайсковае місіі, «Дэйшэ Альгемэйнэ Цэйтунг» піша: „Гэты візыт ставіцца ў сувязь са значным пагоршаньнем польска-савецкіх дачыненьняў пасьля замаху на Лізарава, а таксама няўдачы перамоў адносна польска-савецкага пакту аб ненападзе. У першую чаргу прыезд дзеячоў румынскага генэральнага штабу ўяўляе сабою дэманстрацыю, але ён мае таксама пэўныя палітычныя мэты, з боку Польшчы проці Літвы, СССР і Нямеччыны, а з боку Румыніі—раней усяго проці Вэнгрыі. Прыезд румынскіх генэралаў у Варшаву яшчэ раз сьведчыць аб небясьпецы для міру ў Эўропе, якую ўяўляюць сабою немагчымыя палітычныя ўмовы на ўсходзе Эўропы.

Інсьпіраваны працэс.

БЭРЛІН, 7-6. Лябарант хімічнага заводу фірмы Сольвай-Вэркэ ў Фэрнбурзэ (Турынгія) Мэер засуджан Фэрнбурскім судом на 4 месяцы астрогу па абвінавачаньні ў тым, што ён нібы «прадаваў у СССР вытворчыя сакрэты і рацэпты» фірмаў.

Як вядома, лябарант Мэер быў арыштаваны зараз-жа пасьля арышту ў СССР нямецкіх інжынэраў, замешаных у шахцінскай справе.

Словы і справы.

Учора ў нашай газэце паведамлялася, што польскі пасланьнік у СССР Патэк уручыў Нар. Кам. па Замежных Справах т. Чычэрыну ноту, якая зьяўляецца адказам на савецкую ноту, пасланую Польшчы 7-га мая ў сувязі з [illegible]

Нота спасылаецца на тое, што польскі ўрад яшчэ 4 ліпеня 1927 году папераджаў усіх, хто карыстаецца правам прытулку на тэрыторыі Польскай рэспублікі, што калі яны будуць весьці сваю злачынную дзейнасьць, [illegible]

Бясцьветная сэсія.

ЖЭНЕВА, 8-6. [illegible]

Польшча абараняе нацменшасьці Эўропы(!?).

БЭРЛІН, 8-6. [illegible]

Польша ў прэтэнзіі на Лігу Нацый.

ВАРШАВА, 8-6. [illegible]

УЗБРОЕНАЯ БАРАЦЬБА 2-х ПРЭТЭНДЭНТАЎ.

НЬЮ-ЁРК, 7-6. Водлуг паведамленьняў з Мэксікі, у апошні час надзвычайна ўзмоцніўся паўстанцкі рух. У штатах Гванахуато, Коліма, Мічоакан і Геррэра сканцэнтраваны моцныя паўстанцкія атрады. У першым з гэтых штатаў атрад у 2 тысячы чалавек напаў на поезд. У часе нападу адзін пасажыр забіты.

Завяраюць, што па меры набліжэньня да ліпнёўскіх выбараў вельмі можа здарыцца адкрыты канфлікт між сучасным прэзыдэнтам Кайесам і Абрэгонам, які ізноў будзе фігураваць у якасьці кандыдата на прэзыдэнцкую пасаду на надыходзячых выбарах.

Растрэлы школьнікаў за „камуністычную дзейнасьць".

НЬЮ-ЁРК, 8-6. Водлуг паведамленьня агенцтва „Асошыэйтэд Прэс", у Кантоне пакарана сьмерцю 17 падлеткаў школьнага ўзросту па абвінавачаньні ў „камуністычнай дзейнасьці".

ЭГІПЕЦКА АЎГАНСКІ ЎГАВОР АБ ПРЫЯЗЬНІ.

ЛЁНДАН, 8-VI. Эгіпецкае міністэрства замежных спраў агаласіла паведамленьне аб падпісаньні ўгавору аб прыязьні між Эгіптам і Аўганістанам. Угавор набывае моц пасьля яго ратыфікацыі.

Па ангельскай указцы.

АТЭНЫ, 7-6. Атэнскае тэлеграфнае агенцтва паведамляе: дакладчык камісіі па чужаземных справах падаў у палату дэпутатаў прапанову скасаваць гандлёвую згоду між Грэцыяй і СССР, як ня выгодную для Грэцыі.

Самаліквідацыя троцкісцкае апазіцыі ў Францыі.

ПАРЫЖ, 8-6. Так званая група «бальшавікоў-ленінцаў», якая складаецца з выключаных з французскае камуністычнае партыі апазіцыйных элемэнтаў, агаласіла заяву аб самароспуску. Група спыняе выданьне свайго органу «Юнітэ Леніністэ» і просіць аб прыёме ізноў у французскую камуністычную партыю.

Экспэдыцыя Вількінса на паўднёвае канцавосьсе.

ЛЁНДАН, 7-6. Капітан Вількінс, які зрабіў пералёт на Шпіцбэрген, зараз знаходзіцца ў Лёндане і намеран наладзіць новую паветраную экспэдыцыю—гэты раз на паўднёвае канцавосьсе.

Белабандыты на волі.

ВАРШАВА, 8-5. Белагвардзейская газэта «За Свободу» паведамляе, што арыштаваныя ў зьвязку з замахам на Лізарава Макрэяў і Вачэсора вызвалены з папярэдняга зьняволеньня.

Такім чынам, усе арыштаваныя ў зьвязку са справаю Вайцахоўскага вызвалены.

Сусьветны зьезд буржуазных пацыфістаў.

Як паведамляе польская прэса, паміж 25-29 чэрвеня б. г. у Варшаве адбудзецца чарговы XXVI мірны кангрэс. Старшынёй арганізацыйнага камітэту па скліканьні кангрэсу зьяўляецца вядомы польскі дзеяч дэмакратычнага толку—Тугут. Да гэтага часу выказала згоду ўдзельнічаць у кангрэсе каля 100 пацыфістых з розных краін.

З ЛЁТНЫЯ КАТАСТРОФЫ ЗА ТЫДЗЕНЬ.

1 чэрвеня разьбіўся вайсковы самалёт, які ляцеў з Торну ў Варшаву. На мінулым тыдні гэта была ўжо трэцяя паветраная катастрофа з польскімі вайсковымі аэрапланамі.

У Саюзе ССР.

ТРАГІЧНАЯ СЬМЕРЦЬ НАРКОМА ЗЕМЛЯРОБСТВА ГРУЗІІ.

ТЫФЛІС, 8-6. 7 чэрвеня скончыў жыцьцё самагубствам стрэлам з рэвальвэру народны камісар землярobства Грузіі Ляксей Дэдэчкоры.

Урад Грузіі выказвае глыбокі жаль з прычыны страты старога таварыша і рэвалюцыянэра, які мае вялізныя выслугі перад савецкай рэспублікай і пралетарскай партыяй. Асноўнаю прычынаю, якая штурхнула Дэдэчкоры на самагубства, зьяўляецца агульны стан яго здароўя, якое моцна пахіснулася пасьля цяжкае раны, атрыманае ў часе грамадзянскае вайны на Паўночным Каўказе ў канцы 1918 г. Не зважаючы на вельмі кепскі стан свайго здароўя, т. Дэдэчкоры бязупынна працаваў, адхіляючы прапановы таварышоў аб доўгім лячэньні ў санаторыях СССР, ці заграніцаю. Два месяцы назад яго здароўе востра пагоршылася; гэта выклікала неабходнасьць доўгага лячэньня. Дэдэчкоры ня мог зьмірыцца з думкаю недоўга пакінуць працу і адважыўся на самагубства.

Бясчынствы на тамбоўскай ткацкай фабрыцы

ТАМБОЎ, 8-VI. На Аржэнскай ткацкай фабрыцы арыштован за нячуваныя дрэнныя абыходзіны з работніцамі майстар Турбінскі. У працягу 2-х гадоў Турбінскі бяскарна гвалціў работніц, пераводзячы і звальняючы тых, хто яму не паддаваўся.

Дазнаньне выявіла ўжо 20 ахвяр Турбінскага. Дазнаньне выявіла таксама поўны развал усяго „трохкутніку" фабрыкі—адміністрацыі, партячэйкі і фабкому. Праз увесь час скаргі работніц і заметкі рабкораў у насьценнай газэце і ў «Тамбоўскай Праўдзе» заставаліся без адказу. Сакратар партячэйкі Фадзін заўсёды п'янстваваў з Турбінскім і спагадаў яго злачынствам. Нядаўна Фадзін, напіўшыся, ганяўся за рабкорам, пагражаючы яго забіць. Некалькі гадоў назад Турбінскі быў выключан з партыі і аддадзен пад суд за згвалчаньне работніцы на Расказаўскай фабрыцы. Пазьней ён здолеў аднавіць сябе сябрам партыі. У сучасны момант узьняты на ногі ўвесь губэрскі цэнтр. Турбінскі выключан з партыі і аддадзен пад суд. Бюро партячэйкі пераабрана. Фабком распушчан і будзе абірацца новы.

Працэс шахцінскіх контр-рэвалюцыянэраў.

Факты выдачы „ненадзейных" рабочых белагвардзейскай контр-разьведцы.—Збойства рабочых тэхнікам Някрасавым.

Сьвядомы ўдзел Кальніна ў шкодніцтве даведзен.

МАСКВА. На ранішнім пасяджэньні шахцінскага працэсу 8-га чэрвеня адбываецца далей допыт Кальніна. З адказаў падсуднага ўстанаўляецца: зьверху кіравалі дзейнасьцю Кальніна Беразоўскі і Баяршчынаў, а непасрэднымі памоцнікамі былі Някрасаў і Кувалдзін. Кузьма і Башкін мелі ўплыў на посьпех працы, якая праводзілася на Несьвятаі падсуднымі, у сэнсе дастаўкі Несьвятаю электрычнае энэргіі з Уласаўкі.

Устанавіўшы такое абкружэньне падсуднага і падрабязна выявіўшы працу падсуднага, а таксама ступень уплыву на гэтую працу акаляючых Кальніна шкоднікаў, Крыленка задае запытаньне падсуднаму: «Калі вы зразумелі існаваньне сыстэматычнага шкодніцтва пры тым становішчы, якое было ў вашай працы, пры тым сабатажы з боку падначаленых вам асоб і Някрасава, на які вы натыкаліся ў Донвугалі і Уласаўцы?»

Кальнін адказвае: «Я ведаў, што нешта робіцца, што нешта дзеецца навакол мяне, тым больш, што Някрасаў мяне папераджаў аб намеры нешта зрабіць. Такім чынам, я ня мог фактычна не заўважыць гэтага і не зварочваў на гэта ўвагі».

Далей на запытаньне Крыленкі, калі ўпяршыню Кальнін атрымаў грошы ад Някрасава, Кальнін адказвае, што ў 1923 годзе.

Тав. Крыленка задае падсуднаму новае запытаньне: «Ці заўсёды Някрасаў моўчкі перадаваў вам грошы, ці мог быў выпадак, калі нешта гаварылася?»

Кальнін адказвае: «Упяршыню была выказана ім у 1923 годзе надзея, што я ня буду вельмі націскаць на падрыхтоўчую працу, а ў 1926 г.—што я ня буду сьпяшацца з пракладкаю капальні імя Скачынскага».

«Ці маглі адпаведныя асобы,—пытае далей Крыленка,—грунтуючыся на фактах, што яны робяць шкодніцкую працу, а вы з 1923 г. маўчыце, атрымліваеце грошы, нікому не гаворыце, і ім не перашкаджаеце,—лічыць вас сябром сваёй арганізацыі?»

«Магчыма», адказвае Кальнін.

Тагды т. Крыленка востра ставіць запытаньне: «Ну, а на справе так было?»

Пасьля кароткага раздуму падсудны адказвае: «не».

Сымуляцыя бязьвіннасьці.

МАСКВА, 8-6. На дзённым пасяджэньні шахцінскага працэсу 8-га чэрвеня пачаўся допыт падсуднага Алеся Някрасава, горнага тэхніка, удзельніка шкодніцкае арганізацыі, якая працавала на Несьвятаўскім рудніку.

Някрасаў не прызнае сябе вінаватым ні ў чым. У контр-рэвалюцыйнай арганізацыі ўдзелу ня браў, шкодніцтвам не займаўся, грошай ніякіх не атрымліваў і сам нікому не плаціў. «Азнаёміўшыся з справаю, я зразумеў—гаворыць ён,—што мяне хочуць уцягнуць у справу, каб адцягнуць увагу ад сапраўднага становішча рэчаў. З слоў Беразоўскага відаць, што ён усё абвінавачаньне проці мяне будуе на тым, што я—стары парамонаўскі служачы».

З моманту сваёй працы ў Парамонава і пачынае Алесь Някрасаў свае паказаньні. Спыняючыся на асобных інкрымінуемых яму актах шкодніцкае дзейнасьці, ён паказвае, што такіх актаў у сапраўднасьці ня было—усе яны выдуманы Беразоўскім і іншымі. Падсудны падрабязна спыняецца на сваёй працы ў якасьці горнага тэхніка, падае лічбы, з мэтаю паказаць, што ў яго былі толькі дасягненьні, што шкодніцтва ніякага ня было. З паказаньняў, якія падсудны дае на запытаньне судовае прысутнасьці, выяўляецца, што ён—сын уласьніка готэлю. У 1901 годзе скончыў горную школу. Службу сваю пачаў на капальнях у Парамонава. Выяўляецца таксама, што ў парыўды прыходу на капальні савецкае ўлады Някрасаў два разы ўцякаў з рудніка. Абодва разы на скарбовых конях.

На запытаньне Крыленка, што ён з гэтымі конямі рабіў, Някрасаў не саромячыся адказаў: «Як што? Зразумела прадаваў».

— А што вы рабілі з грашыма—пытае далей т. Крыленка.

— Зразумела, браў сабе,—таксама спакойна адказвае падсудны.

На гэтым канчаецца дзённае пасяджэньне.

„Невялічкія непаразуменьні" Някрасава з рабочымі.

МАСКВА, 8-6. На вячэрнім пасяджэньні шахцінскага працэсу 8-га чэрвеня праводзіцца далей допыт падсуднага Алеся Някрасава. Паказаньні Някрасава маюць характар ня столькі адказаў на запытаньні суду і абвінавачаньня, колькі характар гутаркі на няпрыемныя для падсуднага тэмы. Разьвязнасьць падсуднага ня ведае межаў. Ён часта перапынае запытаньні дзяржаўнага абвінавіцеля, пачынае спрэчкі, іншы раз пачынае чытаць настаўленьні. Зварочваючыся да сьведак, падсудны гаворыць: „Бажэце праўду, гаварэце „сумлённа". Пры ўсёй развязнасьці падсуднага, яго паказаньні маюць блытаны характар. Ён не саромеецца адхіляць тое, што за хвіліну перад гэтым нібы прызнаваў і наадварот. Наогул, ён імкнецца магчыма часьцей гаслоўна завяраць, што ўсе сьведкі, якія апытваюцца, гавораць толькі няпраўду.

Адказваючы на запытаньне т. Крыленка аб адносінах да рабочых, падсудны завярае, што асаблівых непаразуменьняў з рабочымі ў яго ня было. Адзінае, што ён, можа, дазваляў сабе—гэта вылаяцца па-расейску. Больш нічога абсалютна ня было.

Аднак суд даводзіць, што ў справе ёсьць паказаньні шэрагу сьведак, што Някрасаў ня толькі заўсёды лаяў рабочых, але часта і біў іх і выдаваў белым. Пры кожным агалашэньні паказаньняў падсудны заяўляе, што нічога падобнага ня было.

Выклікаецца сьведка Прудніцаў, пажылы рабочы. Ён гаворыць, што ведаў Алеся Някрасава з 1914 да 1918 г. На запытаньне якія былі адносіны Някрасава да рабочых, сьведка адказвае—«Гарэзныя былі адносіны»,—і далей апавядае, што калі ўлада пераходзіла з рук у рукі, Някрасаў абавязкова пераходзіў да белых. А калі прыходзілі белыя, дык каго хацеў з рабочых—прымаў, а каго хацеў, дык выганяў. Апошні раз, калі прымаў народ, дык палову прыняў, а палову ў сэмінарыю.

— Што гэта такое сэмінарыя?—пытае т. Крыленка.

— Гэта астрог-сэмінарыя. Нарэшце, аднаго рабочага, якога ўжо арыштоўвалі два разы, арыштавалі ў трэці раз і расстралялі. Гэта Мікола Пярлоў. Потым праз два тыдні арыштавалі сына Пярлова і таксама расстралялі.

Другі сьведка Жардзяў, машыніст на капальні, таксама паказвае, што Някрасаў зьнявольваў рабочых у астрове.

Тав. Крыленка пытае сьведку: «Як вы думаеце, як можна ахарактарызаваць Някрасава? Як ён адносіўся да рабочых—добра ці кепска?

— Кепска, вельмі кепска, проста хцівы зьвер,—адказвае сьведка.

Выкліканы потым сьведка Прудэнтаў, раней начальнік контр-разьведкі ў горадзе Шахты, засьведчыў перад судом, што падсудны Алесь Някрасаў у часе панаваньня белых на Данбасе браў у ліку іншых адміністратараў капальні ўдзел у нарадзе, арганізаванай контр-разьведкамі для палепшаньня мэтадаў разьведчае працы сярод гарнякоў.

Падсудны, як і раней, катэгарычна адхіляе ўсе паказаньні сьведак.

Потым судовае сьледзтва спыняецца на фактах шкодніцкае дзейнасьці падсуднага.

Не зважаючы на відочныя доказы і яўныя вулікі ў адносінах да палітычнае дзейнасьці, падсудны адхіляе ўсякую прыналежнасьць сваю да шкодніцкае працы, даючы пры гэтым зусім навыразныя тлумачэньні. Падсудны таксама адхіляе, што ён калі-небудзь і ад каго-небудзь атрымліваў грошы за шкодніцкую працу і каму-небудзь перадаваў грошы за гэтую працу. Суд праз крыжавы допыт падсудных Беразоўскага, Кальніна і Алеся Някрасава выяўляе, што Беразоўскі плаціў грошы Алесю Някрасаву за шкодніцкую працу, а падсудны Кальнін завярае перад судом, што ён атрымліваў грошы ад Алеся Някрасава. Аднак і пасьля паказаньняў Беразоўскага і Кальніна Алесь Някрасаў не спыняе адхіляць свой удзел у шкодніцкай арганізацыі і атрыманьне ад яе грошай.

Допыт мэханіка Кувалдзіна.

Судовая прысутнасьць распачынае допыт падсуднага Кувалдзіна, галоўнага мэханіка Несьвятаеўскага кіраўніцтва капальняў, абвінавачваемага ў шкодніцкай працы побач з Кальнiным і Някрасавым.

Закранаючы высунутыя яму абвінавачаньні, Кувалдзін усе іх адхіляе. Ён нявінаваты ні ў чым. Ні ў тым, што сартыроўкі кепска працавалі, ні ў тым, што ў капальні № 2 было кепска з водаадлівам, з прычыны чаго была затоплена капальня № 2, ні ў затапленьні капальні № 3. У адным выпадку вінаваты сыры вугаль, у другім халодныя кіслотныя воды, у трэцім—кіслотныя воды перагрэтыя, напсаваныя наносы і г. д. Словам, ва ўсім гэтым вінаваты розныя абставіны, але толькі ня сам Кувалдзін.

Потым апытваецца сьведка Голахвостаў. Сьведка апавядае, што савецкую ўладу Кувалдзін «пляміў ганьбаю» і гаварыў, што „хутка канец ёй будзе". Сьведка завярае, што Кувалдзін гаварыў аб гэтым адкрыта, і што шмат якія майстры гэта чулі. Спасылаючыся на двух рабочых—членаў партыі Кірылкіна і Дрэмава, сьведка завярае, што Кувалдзін да апошняга часу захоўваў сувязь з Парамонавым і што ён штомесячна атрымліваў ад яго па 200-300 р. Кувалдзін чакаў Парамонава «гаспадара» і думаў, што Парамонаў прыдзе, і ўсё яго добрае жыцьцё адновіцца.

— Ці даўно вы ведаеце Кувалдзіна?—пытае ў сьведкі адзін з членаў судовае прысутнасьці.

— Я яго з 1912 г. ведаю—адказвае Галахвостаў.

— А я яго зусім ня ведаю — адказвае Кувалдзін: першы раз яго тут бачу. Кувалдзін паўтараў, што ён спачуваюча адносіўся да савецкае ўлады—ніколі не ня лаў і лаяць не хацеў.

Судовая прысутнасьць, аднак, агалашае шэраг паказаньняў іншых сьведак, якія ў значнай меры пацьвярджаюць тое, што гаварыў Галахвостаў.

На гэтым вячэрняе пасяджэньне спыняецца.

ЖУДАСНЫ МАЛЮНАК КАЛАДУБАЎШЧЫНЫ.

РАСТОЎ-ДОН, 8-VI. Ва ўспамінах, зьмешчаных у газэце «Чырвоны Шахцёр», рабочы Галацяжны, які працаваў у 1922 г. кучарам на капальні № 2 Данецка-Грушаўскае ўправы руднікамі, дае жудасны малюнак зьверскіх абыходзін з капальнікамі Андрэя Каладуба. Каладуб тады загадваў гаспадаркаю гэтае ўправы руднікамі. У 1922 г. у аборы капальні № 2 занядужыла сапам 2 быкі. Быў складзен акт, што быкоў трэба застрэліць, але па загадзе Каладуба быкі былі зарэзаны на мяса і накіраваны для раздачы рабочым. Ад гэтага мяса памёр рабочы Ганчароў. Экспэртыза прызнала, што Ганчароў памёр ад сапнага мяса. Галацяжны часта цярпеў пабоі ад Каладуба, у 1922 годзе Галацяжнага сурова зьбілі за тое, што ён адмовіўся ісьці ў нядзелю прыбіраць панадворак Бабенкі.

"Vorwarts" аб справе „Грамады".

«Vorwarts» (Форвэртс)—гэта, як вядома, орган нямецкай сацыял-дэмакратычнай партыі. Сваю думку аб бязглудзьдзі польскіх паноў у адносіне беларусаў сацыял-дэмакратычны орган выказаў яшчэ 23 мая, г. зн, зараз-жа пасьля абвяшчэньня прысуду над „Грамадой".

— Польскі прысуд жуднасьці,—такі загаловак артыкулу. А падзагаловак дадае „Катаржны рэкорд па справе «Грамады».

І далей сам артыкул:

— «Прысуд па справе членаў беларускага аб'яднаньня „Грамада", сярод якіх было некалькі дэпутатаў, вынесен у аўторак удзень. Працэс цягнуўся амаль тры месяцы. З 56 чалавек галоўныя абвінавачаныя, а іменна: ранейшыя дэпутаты сойму Тарашкевіч, Рак-Міхайлоўскі, Мятла і Валошын прысуджаны на 12 гадоў катаргі кожны. З рэшты 52—два прысуджаны на 8 гадоў кожны, 8 абвінавачаных атрымалі па 6 гадоў кожны, дзевяць—па 5 гадоў, дзесяць—па 4 гады і тры—па 3 гады кожны. Дзевятнаццаць чалавек апраўданы.

Пасьля абвяшчэньня прысуду, прысуджаныя засьпявалі беларускі рэвалюцыйны гімн. Паліцыя зараз-жа вывела іх з залі.

— Прысуджаныя абвінавачваюцца ў падрыхтоўцы да нібы інсьпіраванае Масквой змовы з мэтаю далучыць польскую Беларусь да Беларускай Савецкай Рэспублікі (галоўны горад Менск); абвінавачаныя апроч таго, быццам займаліся шпіянажам у карысьць Савецкае Расеі.

— Галоўнымі сьведкамі абвінавачваньня былі шпікі «дэфэнзывы»—польская дзяржаўная паліцыя. Адзін з іх у часе разгляду справы зрабіўся ахвярай замаху.

— Ня гледзячы на тое, што рэфэрэнтам па справах «Крэсаў» у міністэрстве замежных спраў зьяўляецца ранейшы сацыялістычны дэпутат сойму Галуўко, Польшча адносіцца да двух славянскіх меншасьцяў на Усходзе надзвычайна сурова. Насельніцтва ўсходніх земляў было абкрадзена яшчэ пры выбарах у сойм. Яго абакралі шляхам перакрэсьліваньня выбарчых сьпісаў і адкрытага тэрору. Такім чынам, яно страціла шмат сваіх прадстаўнікоў.

— Яго школы палёнізаваны, яго каапэратывы і саюзы распушчаны і зачынены.

Ня гледзячы на тое, што палякі ў сваёй рэспубліцы складаюць большасьць, яны ўсё-ж імкнуцца зрабіць з беларусоў і украінцаў палякаў. Палякі ня хочуць улічыць прыкладаў мінулага, калі яны самі знаходзіліся ў батраках у царскай Расеі і Прусіі—Нямеччыны, палякі ня хочуць успомніць тую юстыцыю, жахі якой яны самі перацярпелі. Гэта ня стрымлівае іх ад ужываньня мэтадаў зла ў адносіне да другіх. Прыкладаў гісторыі— прыкладаў дэнацыяналізацыі і моцнага прыгнечаньня— пануючая Польшча ня хоча памятаць.

Побач з сялянамі ўсходніх земляў, якіх усё яшчэ прымушаюць чакаць даўно абяцаную зямельную рэформу і да якіх адносяцца як да грамадзян другога гатунку, жывуць палякі ва ўласных маёнтках, якія раней належалі абшарнікам. Як тут было ня ўзьнікнуць нацыянальнаму пачуцьцю прыгнечаных. Але гэткага доказу ў забароненых дзеяньнях з агрэсыўнымі мэтамі, які мог-бы ўстаяць перад беспартыйным і бесстаронным судом, зразумела, у Вільні не знайшлося. Польскія судзьдзі ў гвалтам занятай і падняволенай Вільні ў справе прыдушанага нацыянальнага руху вельмі лёгка робяцца сваімі ўласнымі судзьдзямі».

Ня мала ўвагі беларускай праблеме ў зьвязку з працэсам «Грамады» надавала і правінцыяльная прэса Нямеччыны. Але на яе артыкулах мы спыняцца ня будзем, бо ўсе яны прыблізна такога-ж зьместу, як і вядомыя нам водгукі бэрлінскіх газэт.

Янка Б.

Бэрлін.

Польскія цукеркі для беларусаў.

У пачатку 1923 г. шавіністычны польскі дэпутат Корфанты, характарызуючы з соймавай трыбуны палітыку тагочаснага ўраду генэрала Сікорскага—зазначыў, што адносна беларусаў палітыку Сікорскага магчыма ахарактарызаваць такім чынам: «Раз бата, а раз цукерка».

Беларускі дэпутат Тарашкевіч, а праз яго ўся беларуская грамадзкасьць унесла ў гэтую характарыстыку «беларускай палітыкі Сікорскага»—даволі значную папраўку. Тарашкевіч зазначыў, што нават ад ураду Сікорскага, які падтрымлівала ў свой час беларуская фракцыя—беларусы ніякага цукерка не атрымалі. Генэрал Сікорскі толькі паабяцаў цукерак, але даваць іх, мабыць, ня думаў і ня даў, «батам» жа сьцёбаў беларусаў бязупынна і да таго-ж вельмі моцна і балюча, што рабілі і робяць урады Польшчы і да гэтага часу.

Гэтае бязьлітаснае сьцёбаньне «батам» Заходняй Беларусі ўздоўж і ўпоперак і ёсьць зьмучанага гэтым катаваньнем беларускага сялянства і рабочых мы чулі і чуем. Працэс Грамады—гэта новы крывавы шрам ад польскага бата.

Урад Пілсудзкага распачаў сваю палітыку адносна беларусаў таксама ад «бата» па вядомай Сталыпінскай формуле: «спачатку заспакаеньне, а потым рэформы», альбо паводле слоў Карфантага—цукеркі.

«Заспакаеньне» бязупынна і „не за страх, а за сумленьне" уводзіць у Заходняй Беларусі паліцыя пры дзейнай дапамозе асаднікаў паноў, падпанкаў, ксяндзоў, папоў і г. д. і „незалежныя" (ад чаго толькі?) польскія суды. Аднача́сна пачалі паказваць беларусам і цукеркі,—яшчэ ў часе працэсу Грамады г. зв. польская дэмакратыя пралівала кракадзілавыя сьлёзы над кепскім лёсам беларусаў пад Польшчай. Асабліва сьлязьлівай аказалася Віленская газэта «Кур'ер Віленскі».

Характарыстыку гэтаму „плачу" дае радыкальная беларуская газэта ў Вільні «Голас Працы» ў № 4 за 25-IV-28 г. Ва ўступным артыкуле гэтай газэты пад загалоўкам «Словы на вецер» зазначана:

„Што канкрэтнага дае гэты плач курвіленцаў? (так называюць у Заходняй Беларусі асоб, якія гуртуюцца каля газэты „Кур'ер Віленскі"—У. С.).

Нічога, літаральна нічога. Гэта толькі канстатаваньне правалу сваёй уласнай палітыкі. У адносінах да беларусаў, гэта толькі «кусаньне сябе за хвост», ды ўрэшце „цацанкі-абяцанкі"... Мы гатовы,—кажа „Голас Працы"—бачыць нават у самым выступленьні курвіленцаў несамастойны шаг, а пэўную гульню артыстаў, якім заказана «згуляць штуку».

А тады гэты плач артыстаў—курвіленцаў—ёсьць нішто іншае, як жаданьне якраз выклікаць сярод беларускай інтэлігенцыі зноў пустыя надзеі.

Апошнія весткі з Польшчы гавораць, што ўсьлед за безадказнымі „артыстамі" з «Кур'ера Віленскага» пачалі выступаць і адказныя «артысты»—міністры.

Так, на пасяджэньні сойму 3 мая міністр асьветы і рэлігійных вызнаньняў Дабруцкі, паводле газэты „Дзеньнік Віленскі" № 125 за 3-VI-28 г. сьцьвердзіў, што:

«Урад знаходзіцца на шляху да рэалізаваньня жаданьняў беларусаў у галіне школьніцтва..»

«Утвараюцца курсы для настаўнікаў, перакладаюцца на беларускую мову падручнікі, а пры Управе Віленскай школьнай акругі ўтворана спэцыяльная камісія, якая мае на мэце ўрэгуляваць справу беларускага школьніцтва на ўсходніх землях».

Міністр асьветы, як і Сікорскі ў свой час, паказвае беларусам цукерку, але спроба чарговага ашуканьня беларусаў дарэмная. Хіба-ж ня існуюць у Польшчы г. зв. «языковыя законы», якія выданы 31 ліпеня 1924 году. Гэтыя законы прадбачаць увядзеньне беларускай мовы ў школах, установах і ў судзе.

Сёньня мы маем 1928 г., гэта значыць, што амаль поўныя 4 гады прайшло ад выданьня гэтых слаўтых законаў, а ці ўведзены яны ў жыцьцё.

Абаронца на працэсе Грамады сказаў, што на падставе гэтых законаў, аб якіх, як быццам, стыдаючыся ўспомніў пракурор у сваёй прамове, існуе ўсяго—адна беларуская школа.

Калі закон, які ўжо напісаны і абвешчан, застаецца ў Польшчы, як там гавораць «сьвісткам намеру», дык чаго-ж варты абяцанкі, хоць-бы і міністра.

Калі мэтай гэтых абяцанак зьяўляецца—будзем гаварыць лагодна—сьвядомае ўвядзеньне беларускай грамадзкасьці ў палітыку, дык і гэтага пан міністр не дасягне.

Паводле слоў таго-ж „Голасу Працы"

«Беларускія сяляне і работнікі ня робяць сабе ніякіх ілюзіяў з гэтых цацанак. Яны ведаюць, што гэта словы на вецер, якіх ніхто ня слухае,—а ні ўладу маючыя, а ні ўлады ня маючыя. Цацанкаў гэтых даволі наслухаліся, калі хто ім верыў той пасьля горка плакаў.

Беларускія сяляне і работнікі вераць толькі ў свае ўласныя сілы».

Гэтыя словы зьяўляюцца найлепшай ацэнкай тых «польскіх цукерак», якія абяцалі, абяцаюць і мабыць будуць абяцаць сялянам і рабочым Заходняй Беларусі пад Польшчай.

У. С.

Па Беларускай ССР.

(Ад нашых карэспандэнтаў).

ВЯСНА ПАШКОДЗІЛА ПАСЕВЫ.

ПЕРАСЕВУ ПАТРАБУЕ 6 ТЫС. ГЭКТАРАЎ ПАСЕВУ.

(Ліст з Бабруйску).

З прычыны кепскае вясны, наступіўшых халадоў і вялікай колькасьці дажджоў, правядзеньне веснавой пасяўной кампаніі затармазілася.

Сялянства чакае лепшага надвор'я, а тым часам тэрмін пасеву бульбы праходзіць і няма надзеі, што пасеяная ў у гэты час бульба пасьпее дасьпець і даць добры ўраджай. Чакае сялянства з пасевам лёну, грэчкі, вікі. Па прыблізных падліках агульны недасеў поля на сёньешні дзень вылічваецца ў 35-38 тысяч гэктараў, што складае 12 проц. агульнай плошчы яравога кліну.

Апрача недасеву наглядаюцца і вымачкі пасеянага. На нізкіх мясцох бульба гніе, жоўкне авёс, гінуць іншыя пасевы ад вялікай колькасьці вільгаці. Асабліва востра гэтае пытаньне стаіць у нізкіх Старобінскім і Любаньскім раёнах. Агульны лік плошчы пасеву бульбы, які загінуў і патрабуе перасеву, па прыблізным падлікам вызначаецца ў 3 тысячы гэктараў, перасеву патрабуе таксама тысяча гэктараў занятых лёнам і тысячы дзьве гэктараў занятых іншымі культурамі.

Неабходнасьць перасеву вымагаецца яшчэ і тым, што ў некаторых раёнах прайшоўшым градам таксама пашкоджана значная частка пасеву.

Усё гэта разам узятае паставіла на чаргу сягоньняшняга дню пытаньне аб арганізацыі дапамогі пацярпеўшым раёнам у перасеве загінуўшых пасеваў.

Склікаваная экстрэнна спэцыяльная нарада, улічваючы становішча, забраніравала для здавальненьня гэтых раёнаў 3200 пудоў насеньня вікі і каля трох тысяч пудоў лёну. Большай колькасьці насеньня культур, якімі магчыма заняць месца загінуўшых пасеваў у акрузе, няма.

Пагэтаму нарада тэрмінова паставіла пытаньне перад акрвыканкомам аб водпуску з мясцовага бюджэту 30 тысяч рублёў на гэтую мэту.

Акрсельбанку і мясцовым сельскагаспадарчым таварыствам прапанавана скарыстаць усе нескарыстаныя яшчэ сродкі на правядзеньне веснавой пасяўной кампаніі, скарыстаць усе магчымыя запасы насеньня для выдачы сялянам.

А. Дамброўскі.

Асінаўская электрастанцыя пабудована.

ВОРША, 9-6. Асінаўская электрастанцыя пабудавана. 31-га па 5-е чэрвеня праводзіўся спробны пуск электрастанцыі.

5-га чэрвеня спрабаваўся лёкамабіль у 300 конскіх сіл.

Першая спроба дала добрыя вынікі. У сучасны момант пры нармальных умовах станцыя працуе на 120 конскіх сіл. Электрычны ток не выкарыстоўваецца. Прыбылі і ўжо ўстаноўлены 2 генэратары, моцнасьцю па 200 конскіх сіл.

Покуль што дэфэктаў у працы электрастанцыі не назіраецца.

1.400 рублёў на пабудову мяснога камбінату.

Ворша, 9-VI. *Для ўзмацненьня разьвіцьця сьвінаводзтва ў БССР, а таксама ў мэтах канцэнтрацыі буйнай перапрацоўкі мяса, Эканамічная Нарада прызнала мэтазгодным пабудаваць у Воршы мясны камбінат, агульным коштам каля 1.400 тыс. руб. Гэты камбінат будзе складацца з бэконнай фабрыкі, бойні, халадзільнікаў, з фабрыкі кансэрваў і альбумінавага заводу.*

На камбінаце штогодна мяркуецца перапрацоўваць 75 тыс. штук сьвіней, 25 тыс. шт. рагатай жывёлы і 25 тыс. шт. дробнай жывёлы.

30 тысяч прыбытку далі савецкія гаспадаркі.

ГОМЕЛЬ, 9-6. За 1927 год трэставаныя савецкія гаспадаркі акругі (апроч прыпісных) далі звыш 30 тысяч рублёў чыстага прыбытку.

Дзіцячыя ўстановы за сродкі кааперацыі.

2.000 руб. на дапамогу беспрытульным.

Кватэрна-кааперацыйнае будаўніцтва.

Што даў „2-тыднёвік таннай кнігі".

Безгаспадарнасьць на грамадзкіх працах.

Гомель, 9-6. Дзяржфінкантролем пры папярэдняй праверцы ходу грамадзкіх прац выяўлен шэраг ненармальнасьцяў. Камунальны аддзел сёлета пачаў працу непадрыхтаваны і ў выніку—грамадзкія працы праводзяцца безгаспадарча.

Вось факты:

У Новабеліцы рабочыя былі разьмеркаваны ў раёне работ бяз пэўнага пляну і на назначанай плошчы. На вуліцы Валадарскага прысланыя біржай працы 60 чалавек прымушаны былі ...

Пры праверцы загатоўкі лесаматар'ялаў выкрыта: вучот расьпілоўкі вядзе рабочы толькі на паперы, акты аб прыёме бярвеньняў і аб расьпілоўцы не складаюцца. Загатаваны лясны матар'ял не ахоўваецца. Кіраўнічы тэхнічны пэрсанал нерацыянальна выкарыстоўваў тэхнікаў і слаба кіраваў працай. Дзесятнікі не атрымлівалі дырэктыў ад прарабаў і нават ня ведалі аб пляне работ. У Новабеліцы прараб Унігоўскі прыходзіў на працу п'яным і за кароткі пэрыяд пасьпеў растра...

Вынікі месячніка ашчаднасьці.

Электрыфікацыя і каналізацыя Віцебску.

Кантрактацыя пасеваў.

3-ці ЗЬЕЗД УПАЎНАВАЖАНЫХ БЕЛКААПСАЮЗУ.

Дзелавая крытыка недахопаў.

Цэнтрасаюз слаба кіруе.

Забясьпечваюць тавар ў свой час.

ТПО падрывае аўтарытэт сельскай і рабочай кааперацыі.

Трэба ўпарадкаваць загатоўчую працу.

На што яшчэ трэба зьвярнуць увагу.

Кааперававаньне сялянскіх гаспадарак пашыраецца.

Ворша, 9-VI. *За 1-е паўгодзьдзе 1927-28 году на ўсіх выгляда(?) ... агульнага ліку гаспадарак, а на 1-е красавіка ў 1928 годзе мы ўжо мелі 45046 каапэр. гаспадарак альбо 49,80 проц. агульнай колькасьці гасп.*

... фондаў праходзіць нездавальняюча. Заданьне ад Белсельсаюзу выканана на 41,68 проц., ці сабрана на 20 мая паявога капіталу на суму 37514 руб. 33 кап.

Санітарнае аздараўленьне працоўных.

(XI УСЕСАЮЗНЫ ЗЬЕЗД БАКТЭРЫЯЛЁГАЎ, ЭПІДЭМІЯЛЁГАЎ І САНІТАРНЫХ ДАКТАРОЎ).

З 21 па 28 мая ў г. Ленінградзе адбыўся XI Усесаюзны Зьезд бактэрыялёгаў, эпідэміялёгаў і санітарных дактароў. На Зьездзе ўдзельнічала 1.481 дэлегат,—навуковых і практычных работнікаў ад БССР у гэтым ліку 52. На працы зьезду апрача санітарных работнікаў прымалі ўдзел прадстаўнікі інш. арганізацый і ўстаноў, прадстаўнікі НКЗем'у, Камунальнае Гаспадаркі, каапэрацыйных арганізацый, вэтэрынарыі, НКП, Дзяржпляну (РСФСР) і інш. Удзел іншых (несанітарных) прадстаўнікоў сьведчыць аб тым, што санітарнае аздараўленьне працы і быту адбываецца і мае шчыльную сувязь з усімі галінамі савецкага будаўніцтва што і было вызначана ў дакладах і спрэчках па розных пытаньнях, якія мелі месца на гэтым зьезьдзе. Работнікамі НКАЗ і Унівэрсытэту БССР на зьезьдзе зроблена 10 дакладаў, пераважна навуковага зьместу.

Пытаньні аб эпідэміялёгіі і змаганьні з эпідэміямі хоць і займалі досыць значнае месца ў працы зьезду, але не зьяўляюцца ўжо такімі вострымі, як на мінулых і больш мелі навуковы зьмест. Асноўнымі пытаньнямі на гэты раз у працы зьезду зьяўляліся: брушны тыфус, шкарлятына, прышчэпкі супроць сухотаў, воспа, чума і трасца. Асабліва цікавымі былі даклады, а таксама і спрэчкі па пытаньнях прышчэпкі супроць сухотаў і шкарлятыны. За апошні час навука па гэтых пытаньнях як у СССР, так і за мяжой значна пасунулася ўперад. Агульнае зьніжэньне эпідэмічнасьці ў апошні час мы маем дзякуючы шпаркаму разьвіцьцю навуковае дзейнасьці ў гэтых адносінах і на аснове ўжываньня практычных мерапрыёмстваў аздараўленьня працоўных ва ўсёй сыстэме савецкага будаўніцтва.

Вялікая ўвага ў працы зьезду аддавалася агульна-аздаравіцельным пытаньням. Галоўнымі з іх зьяўляліся: пытаньні прафгігіены, (прафшкоднасьць і змаганьне з ёй), пытаньні грамадзкага харчаваньня і пытаньні па асобных прадуктах харчаваньня (хлеб, масла, штучнае масла „маргарын", малако і інш.), пытаньні камунальнага дабрабыту і кватэрнага будаўніцтва як гарадоў, такі вёсак (пляноўка і будаўніцтва гарадоў, вёскі і рабочых пасёлкаў, санітарнае ўпарадкаваньне іх,—выдаленьне нячыстот і адкідаў, водазабясьпека, рынкі, грамадзкія плошчы і інш.) З арганізацыйных пытаньняў—пяцігадовы плян разьвіцьця санітарнае справы ў сувязі з вызначаемым плянам разьвіцьця народнае гаспадаркі і санітарнымі патрэбамі асобных рэспублік і асобна абгаворапы пытаньні прамысловага і харчовага санітарнага нагляду.

Апрача гэтага, абгаворана шэраг іншых пытаньняў: па санітарнай статыстыцы, сан. асьвеце, алкагалізму, і інш. Надзвычайна цікавымі былі як з навуковага, так і практычнага боку даклады па прафгігіене. Упяршыню так шырока і ўсебакова пастаўлены гэтыя пытаньні. Прычым важна яшчэ тое, што навука зараз па гэтых пытаньнях шчыльна ўвязана з жыцьцём і асноўнымі задачамі савецкае ўлады ў разьвіцьці народнае гаспадаркі—індустрыялізацыя яе.

Побач з вывучэньнем уплыву на здароўе працоўных асобных відаў вытворчасьці і шкоднасьцяй у ёй і ўжываньня практычных прафіляктычных (папераджальных) мерапрыёмстваў, зроблена вялікая праца і надалей вядзецца па вывучэньні ўплыву 7-мігадзіннага працоўнага дню на прадукцыйнасьць вытворчасьці і здароўе рабочых, па пытаньнях рацыяналізацыі вытворчасьці ў кірунку радыкальнага аздараўленьня ўмоў працы і г. д. Адзначана, што пры 7-мігадзінным працоўным дні і пры рацыянальнай пастаноўцы вытворчасьці павялічваецца прадукцыйнасьць вытворчасьці і больш захоўваецца здароўе і працаздольнасьць рабочых. Досыць значна пасунулася справа па вывучэньні і практычнаму ўжываньню мэтаду прафадбору, што таксама мае вялікае значэньне для павялічэньня прадукцыйнасьці вытворчасьці і зьмяншэньня траўматызму (калецтва) у ёй. Побач з вывучэньнем санітарных умоў прамысловасьці і ўплыву яе на здароў'е рабочых, у некаторых мясцох нашага Саюзу вядзецца вывучэньне ўмоў сельска-гаспадарчае працы і ўплыву яе на здароўе у выніку чаго вызначаецца шэраг практычных аздаравіцельных мерапрыёмстваў у гэтых адносінах. Наогул, у апошнія часы санітарнымі органамі НКАЗ у галіне прафгігіены і прамысловае санітарыі з навуковага боку шмат зроблена, на аснове чаго органамі НКАЗ разам з гаспадарчымі органамі і прафэсыйнымі арганізацыямі ўжыта шэраг практычных мерапрыёмстваў да аздараўленьня ўмоў працы.

Па арганізацыйным пытаньні прамыслова-санітарнага нагляду зьезд у большасьці выказаўся за далучэньне санітарнае інспэкцыі Нар. Кам. Працы ў склад санітарнае арганізацыі НКАЗ. Увогуле колькасна і якасна санітарная арганізацыя органаў НКАЗ з сваімі навуковымі ўстановамі значна мацней за санітарную інспэкцыю НК Працы. Паралелізм-жа, які наглядаецца ў працы абедзьвюх арганізацый, таксама гаворыць за сваечасовасьць аб'яднаньня іх.

Па справе харчовага рынку і грамадзкага харчаваньня зьезд адзначыў, што хоць зараз і ёсьць дасягненьні ў гэтых адносінах, але санітарнае становішча месц вытворчасьці і якасьць харчовых прадуктаў яшчэ нездавальняючыя, асабліва гэта датычыцца грамадзкага харчаваньня.

З боку гаспадарчых і каапэрацыйных арганізацый трэба зьвярнуць большую ўвагу на палепшаньне якасьці прадукцыі і санітарнае аздараўленьне ўмоў вытворчасьці гандлю, на правільную пастаноўку і разьвіцьцё грамадзкага харчаваньня. Асабліва адзначана нездавальняючае санітарнае становішча і абсталяваньне разьніц, што адбіваецца на якасьці мясных прадуктаў і на правільнай утылізацыі (скарыстоўваньні) боенскіх адкідаў. Зьезд вызначыў шэраг прапазіцый, якія павінны быць пакладзены ў аснову мерапрыёмстваў па палепшаньні боенскае справы: узмацненьне санітарнага нагляду, пашырэньне новага будаўніцтва, палепшаньне абсталяваньня, мэханізацыя, утылізацыя боенскіх адкідаў, выдаленьне нячыстот і г. д. У першую чаргу гэтыя мерапрыёмствы датычацца больш буйных гарадоў.

Мала ўдзяляецца ўвагі дабрабыту харчовых рынкаў, з чым зьвязана захаваньне якасьці прадуктаў. Асаблівую ўвагу зьезд зварочвае на арганізаванае спабжэньне буйна-залюднёных цэнтраў малаком і на хлебапякарную справу. Санітарнае вывучэньне малочнага рынку і хлебапякарнае справы і якасьці гэтых прадуктаў падкрэсьліваюць, што аздараўленьне магчыма толькі арганізаваным шляхам праз каапэрацыю.

Зьезд катэгарычна выказаўся супроць вытворчасьці марганыну (штучнага масла з жывёлавага ці расьліннага жыру). Для гэтага, ня кажучы ўжо аб адмоўнасьці з санітарнага боку, няма ніякае эканамічнае падставы. Зьезд выказаўся за ўзмацненьне санітарна-харчовага кантролю, вывучэньне якасьці харчовых прадуктаў і ўстанаўленьня стандартаў іх.

На справе кватэрнага будаўніцтва і дабрабыту залюднёных месц адзначаецца, што ў апошнія гады гэтыя галіны савецкага будаўніцтва значна ўзрасьлі, але, ня гледзячы на гэта, кватэрны крызіс застаецца значным, і санітарнае становішча залюднёных месц яшчэ нездавальняючае. Асаблівую ўвагу зьезд зварочвае на пляноўку, упарадкаваньне і наладжваньне справы ачысткі гарадоў, на рабочае жылбудаўніцтва, а таксама на санітарнае ўпарадкаваньне вёскі. Ненармальным зьявішчам зьезд лічыць, калі камунальныя органы і органы НКЗему адарваны ў сваёй дзейнасьці ў гэтых галінах ад агульна-аздаравіцельных мерапрыёмстваў, ад санітарных органаў. У дакладах і спрэчках адзначан шэраг санітарных хібаў у кватэрным будаўніцтве, нават ня зьвязаных з лішнімі выдаткамі, што, бязумоўна, адбіваецца на санітарным дабрабыце кватэрных умоў.

Цікавы быў даклад аб алкагалізме, які выклікаў вялікія спрэчкі. Ужываньне сьпіртусовых напіткаў, ня лічачы самагону (немагчыма выявіць), з кожным годам расьце. Так, з 9.600.000 літраў у 1923-24 г. па СССР у бягучым 1927-28 г. ужываньне сьпіртусовых напіткаў узрасло да 480.000.000 літраў. Адзначаецца павелічэньне паўсюджанасьць алкаголю сярод жанчын і дзяцей. Разам з павялічэньнем ужываньня алкагольных напіткаў узрасьлі прагулы, няшчасныя выпадкі на прадпрыемствах, злачынствы, хваравітасьць і г. д. Зьезд вызначыў шэраг мер, якія могуць дапамагчы ў змаганьні з алкагалізмам. Асноўнымі з іх зьяўляюцца: 1) арганізацыя ў буйных прамысловых цэнтрах спэцыяльных лячэбна-прафілактычных устаноў па змаганьні з алкагалізмам, 2) правільная пастаноўка грамадзкага харчаваньня, 3) змаганьне з самагонам, 4) падняцьце культурнай і санітарна-асьветнай працы сярод рабочых і сялян і інш. Зьезд падкрэсьліў важнасьць пастановы аб стабілізацыі выпуску гарэлкі.

Па лініі арганізацыйнай зьезд высоўвае неабходнасьць далейшага росту санітарнае сеці, палепшаньне якасьці яе і падрыхтоўку адпаведнага кадру работнікаў.

Больш ясна і дакладна арганізацыйнае пытаньне было пастаўлена БССР.

Апрача вышэйадзначанага, на зьезьдзе было шмат і іншых пытаньняў характарызуючых сабой навуковыя дасягненьні і практычныя мерапрыёмствы ў справе аздараўленьня працоўных.

Пад'агульваючы ўсё разам, трэба адзначыць, што ня гледзячы на ўсе труднасьці эканамічнага характару, санітарная справа ва ўсёй сыстэме савецкага будаўніцтва расьце і шырыцца, і што гэта дае відавочнае аздараўленьне ўмоў працы і быту працоўных і ажыцьцяўленьне лёзунгаў культурнае рэвалюцыі, на што зьезд зварочвае асаблівую ўвагу ў далейшай дзейнасьці санітарных работнікаў на месцох.

Д-р З. Магілеўчык.

Каманда „памяці Леніна" ў Адэсе.

АДЭСА, 8-6. У Адэсе высадзілася каманда параходу „Памяць Леніна", які ў лютым леташняга году быў затрыманы паўночным кітайскім войскам на дарозе з Шанхаю ў Ханькоу, дастаўлен у Нанкін і затоплен пры адступленьні паўночнага войска. Маракі знаходзіліся пад арыштам амаль год. Усе яны будуць разьмеркаваны на параходах Чорнаморска-Азоўскае канторы «Совторгфлота».

Паведамленьне ЦКК УсеКП(б).

МАСКВА, 7-6. Парткалегія ЦКК па пытаньні аб аднаўленьні Сафарава Г., Вардзіна І., Тарханава О., Навумава І., Бабічава С., Вуйёвіча В. і Будзінскае Р. пастанавіла:

„Лічыць заявы неадпавядаючымі пастановам XV зьезду УсеКП(б) і ў разглядзе іх адмовіць".

Сакратар парткалегіі ЦКК
Ем. ЯРАСЛАЎСКІ.

Нафтавы фантан.

БАКУ, 7-6. На Бібі-Эйбаце на 6 промысьле пачаў біць новы моцны нафтавы фантан. Фантануе буравая, якая дае да 200 тон у суткі цяжкае нафты. Фантан б'е з глыбіні 1,058 мэтраў.

Прыём у выш. навуч. установы РСФСР.

МАСКВА, 7-VI. Пры Наркамасьветы створана цэнтральная камісія па прыёму ў вышэйшыя навучальныя ўстановы. У гэтым годзе ў цэнтральную камісію ўпяршыню ўведзен прадстаўнік ВСНГ. Падача заяў аб прыёме ў вышэйшыя навучальныя ўстановы пачалася 1-га чэрвеня і працягнецца да 1-га жніўня.

Расейска-фінскі к-т адзінства.

МАСКВА. Між саюзамі дрэваапрацоўчнікаў СССР і Фінляндыі адбылася папярэдняя згода аб заснаваньні расейска-фінскага камітэту адзінства. Камітэт адзінства дрэваапрацоўчнікаў СССР і Фінляндыі будзе замацаваны асобным угаворам аб прыязьні і ўзаемнай дапамозе ў часе схачак і канфліктаў.

ПРАВЕРКА—САМАКРЫТЫКА—КАНТРОЛЬ МАС.

Глускія „склочнікі“.

СТАРШЫНЯ ГЛУСКАГА РВК т. ХРЫПАЧ ПАДРЫВАЕ ПРАЦУ МЭДПЭРСАНАЛУ. — РАЙПРАФПУЛНАВАЖАНЫ—СКЛОЧНІК І БЮРАКРАТ.—НЯПРАВІЛЬНАЯ ДЗЕЙНАСЬЦЬ ВУЧАСТКОВАГА ПРАКУРОРА.

„Хрипач придирается ко мне“.

[illegible]

Д-р Сямёнаў пісаў праўду.

[illegible]

Беспадстаўная судовая справа.

[illegible]

Райпрафупаўнаважаны ўтварае склоку.

[illegible]

„Трэба дагаварыцца“.

[illegible]

Гаспадарчае будаўніцтва—пад кантроль рабочых.

[illegible]

Рабочыя аб працы РСІ.

[illegible]

Пастановы ВСНГ не выконваюцца.

[illegible]

Лесбелаўскія парадкі не адпавядаюць патрабам будаўніцтва.

[illegible]

Замест скарачэньня адміністр.-гасп. выдаткаў скарачаюць пажарную ахову.

[illegible]

Аб „баявым загадзе“ і падхалімстве.

[illegible]

Трактары бяз плугоў.

[illegible]

„Мой только чертеж“...

[illegible]

Пратэкцыянізм на грамадзкіх работах.

[illegible] Біржа Працы накіравала на работу дзесятніка Карнюка. На пуцёўцы, якую атрымаў Карнюк, было накладзена 5 рэзалюцый, прычым апошняя з іх— інжынэра Кітаевіча, які напісаў, што працы няма.

[illegible] ...тэкцыянізму, устанавіла злачынствы з боку дзесятнікаў (атрыманьне грошай з Страхкасы).

Уся гэта справа перададзена пракурору для прыцягненьня вінаватых да адказнасьці.

Я.

КАЛІ ДОБРЫ ЗАГАД АБАРАЧВАЕЦЦА Ў НАПАСЬЦЬ?

Ці добра зрабілі, што аддалі загад па акрузе—выдаваць насеньне з крэдытных таварыстваў і няпайшчыкам? Бязумоўна добра. Але што выйшла на справе? Началі па вёсках анавяшчаць:

— Каму трэба насеньне—запісвайцеся.

Зрабілі сьпіс і ў вёсцы Забалацьці. Сельсавет пасьля праверыў сьпіс, некаторых запісаўшыхся выкрэсьліў. Тыя грамадзяне, якім прызначана насеньне, зьявіліся ў сельсавет, каб атрымаць бляннкі заяў. Пры гэтым камітэт узаемадапамогі, карыстаючыся выпадкам, стаў вымагаць з кожнага па 50 кап. у дадатковы пай. Далі.

Назаўтра сяляне пацягнуліся ў Чавускае крэдытнае таварыства за насеньнем. Але ў таварыстве заявілі:

— Няма ў нас такога загаду, каб даваць насеньне няпайшчыкам...

Так бедната задарма толькі сьцёрла час ды коняй зганяла.

Гэткія выпадкі былі і на іншых вёсках Чавускага раёну, і ня толькі Чавускага, але і другіх раёнаў Магілеўшчыны.

Добры сам па сабе загад прайшоў па савецкай лініі, але не дакаціўся да крэдытнай кааперацыі.

І, замест карысьці ад яго, сялянства мела толькі цяганіну.

К—віч.

„ХУТКА ГРОШЫ ПРЫДУЦЬ“...

Чырвоных партызанаў кормяць абяцанкамі.

Таварыш Тарасенкаў з вёскі Забалацьця—бядняк, чырвоны партызан.

Здавецца, на баку таварыша Тарасенкава ўсе перавагі для таго, каб атрымаць крэдыт у самую першую чаргу. Але...

Ён некалькі разоў прыходзіў у Чавускае крэдытнае таварыства, каб толькі пачуць:

— Няма грошай, чакайце...

Нарэшце, старшыня праўленьня кажа:

— Прынось справку, прышлі 1000 рублёў на чырвоных партызанаў.

Тарасенкаў прыходзіць са спраўкаю, але няма старшыні. Прыходзіць назаўтра і зварочваецца да старшыні.

— Выбачайце, кажа той, гэта прышлі грошы на жывёлу, хутка яшчэ прыдуць грошы—на бяскорных, а вам патрэбна на будынак.

Зноў, выходзіць, чакаць трэба? І навошта валаводзілі Тарасенкава?

У яго хата ледзь трымаецца. За тры гады ён назапасіў 30 пнёў лесу, кожны год грамада яму давала па 10 пнёў. Меркаваў паставіць пры дапамозе крэдыту будынačак.

Правы, як чырвоны партызан, дастаў, але ласкі ад Чавускага крэдытнага таварыства не дачакаўся.

Колькі ў Чавускім раёне ёсьць такіх Тарасенкавых, для якіх няма грошай у крэдытных таварыствах?

К—він.

Інспэктар нарасьветы—валакітчык.

У Жыткавіцкім раёне ёсьць вёска Аголіцы. Ёсьць у гэтай вёсцы і школа, у якой працуе настаўнік Бяляўскі Алесь. І вось твар гэтага настаўніка камусь-та з акруговага начальства не спадабаўся і Бяляўскі звальняецца з працы.

Бяляўскі, абышоўшы ўсе інстанцыі,—пачынае ўжо гэту справу штурхаць праз суды і ў выніку суд пастанаўляе: «лічыць звальненьне незаконным», у сувязі з чым т. Бяляўскага аднавіць у працы і спагнаць з Акрапа у карысьць т. Бяляўскага за прагул, які зроблен па віне Акрапа—361 руб.

Тав. Бяляўскі грошай і па сёньняшні дзень не атрымаў і калі ён зьвяртаецца да мазырскага „начальства» (асьветы) з сваім выканаўчым лістом, то заўсёды замест грошай чуе тлумачэньне наступнага зьместу: „Няма грошай, заходзьце ў другі раз“. Так справа цягнецца амаль-што два гады.

Больш т. Бяляўскі ня змог цярпець. Калі т. М. Галадзед з іншымі сябрамі ўраду аб'яжджаў Мазыршчыну—т. Бяляўскі падае заяву на імя старшыні СНК БССР, у якой піша..: можа вы, дзядзька Галадзед, што-небудзь зробіце і падштурхнеце наша „начальства“, каб яно выплаціла прысуджаныя мне грошы.

Заява гэта СНК БССР разгледжана і 5 чэрвеня перададзена Мазырскаму акруговаму пракурору.

Трэба думаць, што цяпер Мазырскі акр. інсп. нарасьветы знойдзе грошы, а пракуратура—валакітчыкаў.

Чакаем тэрміновых вынікаў.

С. Лодысеў.

„ВЫ МНЕ НРАВИТЕСЬ“.

У залатую восень 1927-28 году, калі талочынцы канчалі выбіраць бульбу, у беларускую сямігадовую школу прыехала выкладаць грамадазнаўства Галена Алесева Лісіцкая.

Мястэчка Талочын хоць і знаходзіцца пры чыгунцы, усе-ж толькі мястэчка. Таму на ўсякага новага чалавека тут зьвяртаюць увагу. Праз два дні новага чалавека тут ведаюць усе.

Але Галена Алесева зьвярнула на сябе асаблівую ўвагу. Прычынай да гэтага было ня тое, што яна досыць поўная, шатэнка, сярэдняга росту. Прычынай да гэтага было тое, што фактычна ў вясковую сямігодку прыехала настаўніца, якая ўцёрла нос усім местачковым модніцам. Каб справа ішла аб завітушках і кароткіх спадніцах, дык гэта яшчэ нічога. Такіх і ў Талочыне шмат. Справа ішла аб „карміновых губках“ і „манікюры“. А Талочын, ня гледзячы на ўвесь свой прагрэс, у такіх пытаньнях мястэчка барбарскае.

Галена Алесева пра сябе заявіла, што яна мае 5-цігадовы стаж і скончыла унівэрсытэт у Менску. Былі ўсе даныя, каб чакаць, што справа грамадазнаўства пойдзе наперад. Тым больш, што сама т. Лісіцкая на першых занятках у VII клясе сказала вучням, што яны надзвычайна адсталі, і сёлетні навучальны год у іх занятках павінен быць рэкордным.

Першыя заняткі былі адзначаны наступным зьявішчам. Выняўшы з радзікуля запісачку, т. Лісіцкая папрасіла ўстаць трох вучняў. Калі апошнія ўсталі, пачулася рэпліка:

—«На мой взгляд совсем не страшные».

Гэткі зварот і асабліва заўвага зьдзівілі ўсіх вучняў, а «не страшные» запыталіся—у чым справа. Адказу так і не атрымалі, але пасьля высьветлілася, што гэта лепшыя вучні па грамадазнаўству. На думцы т. Лісіцкай выходзіла, што лепшыя вучні павінны былі быць «страшные».

У часе заняткаў у т. Лісіцкай пачалі выяўляцца новыя «качества».

Заняткі бяз канца былі насычаны навуковымі тэрмінамі. Але калі вучні прасілі тлумачэньня, дык звычайна ніколі яго ня чулі.

—«Подайте записочку, на следующих уроках раз'ясню».

Запіскі падавалі, «следующих» заняткаў было шмат, але адказу ніколі не атрымлівалі.

Пры далейшых запытаньнях быў адзін адказ:

—«Очень много задаете вопросов, не на тему».

—«Вы знаете как, мы мало прошли за полгода, я должна успеть пройти весь курс».

«Курс» ішоў далей, і здольнасьці ў Лісіцкай выяўляліся новыя. Апрача навуковых тэрмінаў, якіх настаўніца не растлумачвала, зьявіліся новыя, больш зразумелыя.

—«Не флиртуйте! Как ваша симпатия?» і г. д.

Што такое «флирт», вучні ўжо ў настаўніцы ня пыталіся. На другі дзень нехта прынёс гульню «флирт» і ўсю гадзіну цэлая кляса правяла дужа весела.

Часамі настаўніца, даючы ацэнку працы таго ці іншага вучня, знаходзіла яе нездавальняючай. Былі вучні, якія хацелі даведацца прычыны дрэннай ацэнкі іх працы. Адказ быў як на дзіва нікому не зразумелы:

—«Вы мне нравитесь».

Вучні ніяк не маглі дагадацца, у чым тут справа. А некаторыя зрабілі вывад, што каб добра вучыцца, трэба не падабацца настаўніцы.

Тав. Лісіцкая кіруе яшчэ і гурткамі: палітычным і газэтным. Кіраўніцтва яе і тут бяз канца арыгінальнае, як і заняткі ў клясе.

На запытаньне сябра гуртка «хто такі Бэла-Кун», быў адказ:

—«Мне некогда с вами такими пустяками заниматься».

Хто гэта Бэла-Кун так і засталося нявысьветленым, але ўсе заўважылі, што ў справе беларусізацыі ёсьць прагрэс. Настаўніца ўжыла слова «некалі».

З іншымі-ж запытаньнямі т. Лісіцкая ўжыла цікавы мэтад. Калі сябру гуртка што ня ясна, яна прапануе адказаць другому. Бываюць запытаньні, на якія ня можа ніхто адказаць. Тады яны вырашаюцца як найпрасьцей:—пераходзяць да новага пытаньня, а папярэдняе пакідаюць бяз увагі.

Ва ўсіх склалася ўражаньне, што т. Лісіцкая—чалавек высока адукаваны і «дробнымі» пытаньнямі займацца ня любіць. Зараз, праўда, гэтага ўражаньня няма, але яно было. Прычынай зьмены пагляду на тэарэтычную падрыхтоўку т. Лісіцкай было наступнае.

Аднойчы на занятках вучні запыталіся: «хто ўваходзіць у Вялікую Антанту і Малую».

Хоць і быў адказ «вопрос несущественный» аднак, на другі дзень т. Лісіцкая паслала вучня на пошту з адкрыткай. А ў адкрытцы т. Лісіцкая прасіла свайго знаёмага ў Менску паведаміць, што гэта такое «Большая і Малая Антанта». Вучань адкрытку прачытаў і паведаміў аб гэтым усю клясу.

Зараз вучні рыхтуецца да залікаў. Тав. Лісіцкая і тут выявіла разуменьне сучасных задач.

—„К зачетам готовьте 15 партс'езд из текущего газетного материала. Парижскую Коммуну и французкую революцию они забыли“.

Хто гэта „они“ — высьветлілася пасьля.

—„Когда придет Левша, он будет спрашивать из газет и про 15 партс'езд. Готовьте“.

„Они“—гэта значыцца партыя, бо т. Ляўша сэкратар райкому КПБ.

Усё гэта добра. Дарма толькі т. Лісіцкая думае, што «они» забыліся пра Парыскую Камуну. «Они» дужа добра яе памятаюць. І ведаюць, што будуюць сацыялізм, і што пастановы 15 партзьезду надзвычайна важныя ў справе далейшага разгортваньня будаўніцтва сацыялізму. Шкада вось, што ў VII клясе сямігодкі ані слова пра пастановы 15 партзьезду т. Лісіцкай не гаварылася. Шкада, што ня толькі вучні, але і т. Лісіцкая іх пэўна ня ведае.

Сумная гісторыя—скажа чытач.

Хто яго ведае, можа і сумная.

Людзі, аднак, кажуць, што ў сямігодцы і дагэтуль весела.

І па сёньнешні дзень можна пачуць у часе перапынку, як вучні сьпяваюць:

„От чего у моей милашки
Юбочка не сходится?
Оттого да потому—
Маленький заводится“.

Прычым-жа тут т. Лісіцкая? Гэтыя песьні занёс у Талочын нейкі «эстраднік», якому ў тэатры дазволілі сьпяваць гэткую брыдоту. Бадай, што т. Лісіцкая тут і ні прычым. Але год яе працы ў Талочынскай сямігодцы кажа за тое, што яна з большым посьпехам можа выкладаць «искусство любви нежной», чымся грамадазнаўства.

Талочынскую сямігодку ад такіх настаўнікаў варта вызваліць.

В. Станкевіч.

НА ЧЫРВОНАЙ ДАРОЗЕ.

Хто яны, на чырвонай дарозе
Узьнімаюць пад ветрам сьцягі?
Хто яны, хваляй—песьняю грознай
У маім сэрцы ўзьвеялі грозы,—
Ускалыхнулі жыцьця берагі?

І плывуць, адплываюць чаўны
Дум адвечных, як мора шырокіх...
І плывуць удаль чароўнай вясны,—
На прасторы палёў сінявокіх.

Хто яны, ў залатых пералівах
Зачараваны квецейньню руж?
Хто яны ў грозна-бурных парывах
Асыпаюць усьмешкамі нівы,
Спавіваюць вянкамі зару?..

Зноў плывуць, адплываюць чаўны,
Ой, чаўны дум—жывых лятуценьняў.
І прад вечнасьцю казак вясны
Долу нізка схіліліся сьцені.

Хто-ж яны, чые песьні шасьцяць,
Як купальскія, дзіўныя зоры?
Хто-ж яны, што ў разгары жыцьця
Загубілі ва ўсьмешках дакоры,—
І ўглядаюцца ў сьветлы прасьцяг?..

Толькі хвалі калышуць чаўны
Дум адвечных—жывых лятуценьняў.
І прад водблескам чараў вясны
Пахіліліся й моляцца сьцені.

Яны ідуць, агні дзе сьвецяць,
Дзе сонцаў сьмех купае шыр.
Яны наважыліся ў сьвеце
Нядолю—крыўду патушыць.
Ад шумных ніў, ад фабрык дымных
Яны прышлі ў Вялікі сьвет,
Каб грудзі поўніліся ўздымам,
Дзе кожны з іх тварэц, паэт.
У руках іх кветкі—сымбаль Волі,
Трэ' будаваць... Змагацца... Жыць!..
Іх песьні коцяцца ў прывольле,
Плывуць, плывуць за рубяжы.
Там людзі ў роспачы на камень
Прасьцерлі рукі ў цьмяны зрок;
Дзе ў здавях сьмерці бродзіць Каін
Глядзіць у страсе на Усход.
Дзе доля з чаркай сьлёз гаручых
З Хрыстом расьпята на крыжы.
Дзе ветры-сокалы над кручай
У зьнямозе б'юцца ў вольны шыр...
. . . .
Яны ідуць... А зоры сьвецяць...
Сьцягі пад сонцам шалясьцяць.
Яны нясуць працоўным сьвету
Эмблему роўнасьці й жыцьця!..

ПАЎЛЮК ТРУС.

РАБФАКАЎСКІ.

(Прысьвячаю выпускнікам Менскага Рабфаку).

Сябры! Такое раньне
Такі разгон—
І шыр.
Пішу вам прывітаньне
Ад усяе
душы.
Глядзеце!
Усе-ж змагалі
Вялічча мы
закон.
І моцнымі
нагамі
Прайшлі
за рубікон.
І лёзунг наш
вялікі
Да гэтае пары.
У падручніках,
У заліках
Змаглі ператтварыць.
Пад кніжны крык
«законаў»
Прайшлі варожы
стан.
І захавалі імя
Вялікіх
грамадзян.
Пры нашым
будаваньні
Нязнанных шмат
дарог,
Мы зробім
рыштаваньні
Да новых
перамог.
„Каб з ласкі
На пацеху»,
Па менш было
трывог
Паставім ведаў
вехі
Каля сваіх
дарог.
А ў час,
Калі сусьвету
Варожы грымне
залп,
Рэспубліка Саветаў
Сумее адказаць.
Бо ў нас жыве
яднаньне,
Навука,
Зброя ў нас.
Ня страшна нам
змаганьне,
Ня страшны люты
час.
Сябры!
Такое раньне,
Такі разгон
і шыр.
Пішу вам
прывітаньне
Ад усяе
душы.

М. ХВЕДАРОВІЧ.

НОВАЕ АБ т. ДЗЯРЖЫНСКІМ.

АРЫГІНАЛЬНЫ ДАКУМАНТ ДЭПАРТАМАНТУ ПАЛІЦЫІ.

У палітычнай сэкцыі Беларускага Дзяржаўнага Цэнтральнага Архіву знойдзены справы дэпартаманту паліцыі, сярод якіх ёсьць справа аб тав. Ф. Э. Дзяржынскім.

Дакумант яскрава сьведчыць аб тым прасьледваньні з боку царскае ахранкі, пад якім доўгі час

знаходзіўся нябожчык Фэлікс Эдмундавіч. Нават браты і сёстры тав. Дзяржынскага знаходзіліся на вучоце дэпартаманту паліцыі. На справе ёсьць рэзалюцыя дэпартаманту паліцыі, якая выдзяляе яе з цэлага шэрагу іншых спраў.

У студэнцкія годы за актыўную рэвалюцыйную дзейнасьць т. Дзяржынскага неаднакраць арыштоўвалі і высылалі ў Сібір. Аднак, гэта не адбівала Дзяржынскага ад шырокай рэвалюцыйнай дзейнасьці.

Да справы прыклеены дзьве фатаграфічныя карткі, якія былі сфатаграфаваны 1-га ліпеня 1902 г. і ўнесены ў справы дэпартаманту пад нумарам 4426.

Вось дакладны адбітак знойдзенага дакуманту:

„Дзержинский Феликс Эдмундович, дворянин гор. Вильны, вероисповедания римско-католического, родился 30-го августа 1877 года в имении Дзержиново, Ошмянского уезда, Виленской губернии. Воспитывался в 1-ой Виленской гимназии, откуда вышел в 1896 году из 8-го класса, по нежеланию остаться на второй год. Холост. Родители умерли. Братья: Станислав, окончил курс в Петербургском Университете. Казимир—быв. студент Юрьевского Ветеринарного Института, где проживает неизвестно. Игнатий—студент Московского Университета и Владислав ученик 6-ой С.-Петербургской гимназии. Сестры: Альбина, по мужу Булгак, проживает в имении мужа близ гор. Бобруйска, Минской губ. и Ядвига, по мужу Крушеловская, живет в имении в Поневежском уезде Ковенской губернии.

В 1897 году привлекался при Ковенском губернском жандармском управлении к дознанию по обвинению в распространении среди рабочих социально-революционных идей. По высочайшему повелению 12-го мая 1898 года выслан под гласный надзор полиции в Вятскую губернию на 3 года и водворен на жительство в селе Кайгородском Слободского уезда, откуда в августе 1899 года бежал. 23-го января 1900 года арестован в числе участников сходки рабочих в гор. Варшаве и вновь привлечен при Варшавском губернском жандармском управлении к дознанию по обвинению в социалистической пропаганде среди фабричных рабочих. По высочайшему повелению, последовавшему в 20 день октября 1901 года, по вменении в наказание предварительного содержания под стражей, подлежал подчинению гласному надзору полиции с высылкой в Восточную Сибирь на 5 лет, с оставлением без дальнейшего исполнения воспоследовавшего в нем высочайшего повеления 12-го мая 1898 года. По пути следования на водворение в Вилюйский округ, Якутской области, 12-го июня 1902 года из гор. Верхоленска скрылся.

Приметы Дзержинского: рост—2 арш. 7 і 5/8 вершка, телосложение правильное, наружность производит впечатление нахального человека, цвет волос на голове, бровях и пробивающихся усах темно-каштановый, по виду волосы гладкие, причесывает їх назад, глаза серого цвета, выпуклые, голова окружностью 13 вершков, лоб выпуклый - в 2 вершка, размер носа 1 1/4 вершка, лицо круглое, чистое, на левой щеке две родинки, зубы все целые, чистые, рот умеренный, подбородок заостренный, голос—баритон, очертания ушей 1 1/4 вершка“.

На гэтым дакуманце ёсьць рэзалюцыя дэпартаманту паліцыі наступнага зьместу:

„Отыскать, арестовать и препроводить в распоряжение Иркутского военного генерал-губернатора, уведомив о сем департамент полиции.

ОБРАТИТЬ ОСОБОЕ ВНИМАНИЕ.

Фотографическая карточка вместе с сим препровождается“.

„МАЛАДНЯКОЎЦЫ“ Ў ВІЦЕБСКУ.

З ранішнім цягніком з Менску 3 чэрвеня ў Віцебск прыехалі маладнякоўцы Бандарына, Барашка, Вечар і А. Салагуб, якія прабылі да 6 чэрвеня ў горадзе. За гэты час было наладжана 4 выступленьні, агледжаны фабрыка «Дзьвіна» і рабочы пасёлак пры ёй, Вэтэрынарны Інстытут, музэй, атэлье мастака Пэна і інш. Апрача таго пасьля кароткага адпачынку пісьменьнікі пабылі на сходзе літаргранізацый г. Віцебска („Маладняк“, «Зьвяно», «Юнгер-Арбэйтар»), на якім была справаздача аб Усесаюзным Зьезьдзе Пралетпісьменьнікаў, і прынялі ўдзел у выступленьнях.

Вечарам 3 чэрвеня яны зрабілі сваё першае выступленьне ў Палацы Працы на канцэрце вядомай сьпявачкі М. Ф. Шэкун-Коломійчэнко. Вечар украінскай песьні і беларускай паэзіі прайшоў вельмі ўдала і публіка была задаволена ў поўнай меры, як артыстычным выкананьнем украінскай песьні, так і вершамі маладых пісьменьнікаў.

Чуткі аб прыезьдзе паэтаў пашырыліся па горадзе і Дом Асьветы наладзіў 4 чэрвеня вечар для настаўніцкай канфэрэнцыі, на якім асабліва ўражаньне зрабіла кароткае слова А. Салагуба аб умовах жыцьця школы і працы настаўнікаў Заходняй Беларусі. 5 чэрвеня пісьменьнікі выяжджалі аглядаць фабрыку «Дзьвіна».

У гэты-ж дзень быў агледжан і Вэтэрынарны Інстытут, дзе асаблівая ўвага была зьвернута на музэй і навукова-дасьледчыя лябараторыі.

Агледзеўшы малюнкі Пэна, «Маладняк» накіраваўся ў нова-пабудаваны клюб фабрыкі «Дзьвіна», дзе правёў сваё выступленьне. У выступленьні, за якое шчыра дзякавалі рабочыя і работніцы «Дзьвіны» вуснамі маладой работніцы-актывісткі, прынялі ўдзел і мясцовыя мастакі—насьценкоры.

6 чэрвеня быў агледжан музэй і вечарам адбылося выступленьне на пленуме гарсавету, якое азнаёміла парт. і прафактыў, а таксама і наогул членаў гарсавету з маладымі беларускімі песьнярамі.

Віцебская філія «Маладняка» 2 разы прымала ўдзел у выступленьнях сваіх гасьцей. Наогул трэба прызнаць гэты прыезд удалым і карысным.

Мас.

ВАНДРОЎНЫ ТЭАТР У ДРЫСЕ.

Першы раз жыхар Дрысы бачыць беларускі тэатр. Праўда, час ад часу заглядаюць сюды эстраднікі ў цыліндрах, але цяпер завітаў Беларускі Дзяржаўны Тэатр пад кір. т. Галубка.

Шумяць газавыя лямпы. Тоўпіцца ў дзьвярох народ. П'еса «Плытагоны».

Агульнае здаволеньне ў гледача ад п'есы «Плытагоны».—Вялікі гоман у фойе ў часе антрактаў, кожны выяўляе сваю думку на свой лад.

Заўтра «Ганка», а там „Лес Цёмны“.

Узварухнуліся сяляне-батракі, дзядзька Галубочак, мыж бедныя, хоць-бы раз у жыцьці пабачыць, пачуць як пяюць песьні ды скачуць. Стаіць пры сьцэнцы Галубок з алоўкам і прапускамі ў руках піша—выдае, а натоўп расьце. Вось—сялянскія дзяўчаты, а там вучні, а вунь дзьве бабулькі сьпяшаць. Усіх пусьцілі.

„На катаргу саслалі Васілька—выходзячы з тэатру сьлязьліва кажа бабка, а добры быў хлапец, за бедных ваяваў—не вядома ці вернецца“, аж тут гэрой пакутнік ролю сваю адыграўшы і пагавіўшы каўнер праціскаецца наперад да дзьвярэй, заўважылі яго: вось ён—бабулька глянь.

— Няўжо...

Так, ён!.. так як жа гэта?—і бабка, махнуўшы рукой, пад сьмех грамады, выходзіць.

Шэсьць дзён вёў тэатр працу ў Дрысе, з усіх бліжэйшых вёсак перабывалі і моладзь і старэйшыя сяляне.

У дзень спэктаклю адвітальнага,—вітаюць трупу прадстаўнікі ад нарасьветы, прафарганізацый і бедната.

Селькор Грыц.

Хто што піша і перакладае.

(У беларускім т-ве драматургаў і пісьменьнікаў).

Лякжевіч А. падрыхтаваў да друку пераклад «Каралеўскі цырульнік». «Улада цемры» Талстога. «На вясельлі» Чэхова. «Фіэскова змова ў Генуі» Шылера.

Міцкевіч М. канчае п'есу «Жалезны воўк» у 4-х дзеях.

Н. Бываеўскі пераклаў на бел. мову драматычны абразок латвійскага пісьменьніка Райнеса: «Гірт з воўчага логу». «З-пад ярма» кінасцэнары. Піша п'есу «Першуша Шэршань».

Грамыка канчае 2 п'есы: «Віно бушуе» ў 4-х дзеях і «Дзядзька Дам'ян» у 3-х дзеях.

Галубок напісаў новую п'есу «Чорная сіла».

Гарбацэвіч В. канчае п'есу «Полька-какетка» ў 3-х дзеях.

Ге.

ДАДЗЕЛІ ПАНЫ.

(З жыцьця Зах. Беларусі).

У вёсцы падняўся вялікі перапуд, страшэнны гармідар. Людзі забегалі, замітусіліся, зьбіваючы адзін другога з ног. Акурат так бывае з мурашкамі, калі часамі на мурашнік наступіць якое быдлё.

А ўзьнялася такая крутуха і такі тарарам дзеля таго, што як з-пад зямлі вырвалася нейкая шалёная кабыла і давай гойсаць па вёсцы, па агародах, па садох. Поўсьць дыбам, вытрашчаныя вочы, хвост трубой, дзіка іржэць, бы нажом хто па шкле ёрзае, капыты як жорнавыя камені, а пыл за ёй слупам верне.

Кроў стыгла ў жылах гледзячы, як гэтая ваўкарэзіна нішчыла дабро і працу вяскоўцаў: крышыла калоды пчол, ламала шчэпы, дратавала рунь, а віхор ад яе крутаніны груба зрываў краскі з цьвітучага саду.

І ніякага на яе ўходу няма. Хто падойдзе,—біла задам ці грызла зубамі, абкідываючы шалёнай пенай.

Яе сьляды на руні наліваліся крывёй, зламаныя шчэпы енчылі балесна, замест сарваных красак выступалі сьлёзы, пчолы, кусаючы, атручваліся яе крывёй, а шалёная пена выпалівала плямы на траве і раны на целе.

— Панская кабыла! Зноў дратуе, топча! Беражэцеся яе капытоў!

Так крычала ў роспачы ўся вёска і знаходзіла водгук у кожным жывым стварэньні.

Сабакі: гвалт! гвалт!

Сьвіньні: уцякай, уцякай...

Куры: куды, куды...

Яшчэ няхай крыху часу пабузуе гэтае пякельнае стварэньне і ад вёскі, ад людзей нічога не застанецца,—зруйнуе, з зямлёй зьмяшае.

І вёска рашыла:

— Трэба ратавацца.

— Гнаць!

— Біць! Мсьціць!

Першы кінуўся на праклятушчую кабылу Цыпрук. На зьдзіў усяе вёскі кабыла стала ўцякаць. Гэта прыдало яшчэ больш запалу Цыпруку, які даганяў на сваёй шматногай крыўдзе.

Кожны дзень, кожны шаг яго жыцьця крычаў:—крыўда!

Вось пакахаў ён дзяўчыну і ажаніўся і жыцьцё стала катаргай, бо ў хаце бязупынна скомляць дзьве злыя сьвякроўкі—нэндза і бяда, бо ў полі енчыць малазямельле, а ў арудах наругаецца пустка.

— А ўсяму вінавата гэтае страшылішча—кабыла!

Цыпрук пёр з усіх сіл за вінавайцай сваіх крыўд, ажно вецер каля вушэй сьвістаў. Ён так разагнаўся, што ўжо каб і хацеў, дык ня мог бы паўстрымацца. А кабыла разьвеіваючы хвастом пад самым Цыпруковым носам уцякала ўсё далей і далей.

— Адагнаць гэту поскудзь ад вёскі, то я адганю, але каб толькі не перабраў меры, бо магу так загнаць, што і сам не вярнуся, а паўстрымацца—трасца яе галаве, ніяк не магу ды і не хачу. Няхай сабе я прапаў, але і гэтай ваўкарэзіне не здабраваць.

Так разважаў Цыпрук і парашыў напатужыцца з усіх сіл, каб зымаць кабылу—раз другі прыналёг і аберуч уплёўся ў яе хвост.

— Стой! Ай! Ашалеў ці што?—раптам кабыла загаварыла жаночым голасам.

Гэта жонка Цыпрука, прачнуўшыся ад болю, пачала лаяць мужа на што ён яе торгае за касу.

— Цьфу ты, нечысьць! Ну і дадзелі, ну і ўпякліся-ж гэтыя паны, нават паспаць табе не даюць, нават ноччу няма ад іх супакою,—пакрыўдзіўся абуджаны Цыпрук.

Л. Годзевіч.

АБАРОНА КРАІНЫ.

Узмацняем сувязь пераменьнікаў з рабочымі масамі.

Пераменьнікі чакаюць „маладнякоўцаў“.

Барысаўскі Гарком КП(б)Б намеціў шэраг мерапрыемстваў у сувязі са зборам пераменьнікаў.

У асяродку ўвагі пастаўлена пытаньне аб арганізацыі сталай сувязі пераменьнікаў з рабочымі масамі, для гэтага намечаны ўзаемныя экскурсіі: рабочых у лягеры, а пераменьнікаў на ф-кі і заводы. Усім кіраўнікам прадпрыёмстваў прапанована аказваць дапамогу экскурсантам пераменьнікам з тым, каб яны добра азнаёміліся з умовамі працы і жыцьця рабочых.

Таксама значная ўвага зьвернута на культурнае абслугоўваньне пераменьнікаў. З гэтай мэтай прапанована інспэктару асьветы вылучыць настаўнікаў для працы па ліквідаваньні няпісьменнасьці сярод пераменьнікаў. Рабочым клюбам прапанована абслугоўваць пераменьнікаў пастаноўкамі і выступленьнямі клюбных гурткоў.

У склад кансультацыйнага бюро пры палку вылучаны тыя таварышы, якія змогуць даваць усялякія растлумачэньні па цікавых для пераменьнікаў пытаньнях.

Зараз мяркуецца арганізаваць агульны паход рабочых у лягеры.

Для азнаямленьня пераменьнікаў з новай беларускай літаратурай было-б вельмі пажадана каб ў лягеры прыехала з Менску група „маладнякоўцаў“.

Р.

Барысаў.

„ДРУГІ ТЫДЗЕНЬ АБАРОНЫ“.

Згодна пастановы ТДА-Авіяхіму ў гэтым годзе з 15 па 22 чэрвеня будзе праведзен «Другі Тыдзень Абароны».

Перад гэтым «Тыднем» мы павінны высунуць задачы, адпаведныя сучаснаму міжнароднаму і ўнутранаму становішчу СССР.

Тэрмін ад «Тыдню» мінулага году да наступнага вельмі багаты рознымі палітычнымі зьявішчамі.

У сувязі з лёзунгам партыі аб „самакрытыцы“ неабходна ўважліва прагледзіць усю працу арганізацый ТДА-Авіяхіму, асабліва ў справе ваенізацыі насельніцтва. Што тут маецца шмат недахопаў, аб гэтым ужо гаварылася і на зьезьдзе.

Трэба праверыць наколькі мы выканалі пастановы, прынятыя ў мінулым «Тыдні».

Значнае месца ва ўсёй працы ТДА-Авіяхіму займае сувязь з часткамі Чырвонай арміі.

Але ў «Другі Тыдзень» неабходна падагуліць і падвесьці вынікі, што зроблена апошнімі па ваенізацыі насельніцтва.

Правядзеньне спартыўнага, стралковага і інш. роду спаборніцтваў паміж арганізацыямі ў час кампаніі павінна стаць паказчыкам нашых дасягненьняў.

Не апошнім будзе і збор сродкаў на ўзмацненьне далейшай працы ТДА-Авіяхіму, набыцьцё падручнікаў, прыладаў для заняткаў, адчыненьне ціраў і г. д.

Таксама патрэбна правесьці вярбоўку новых сяброў, сабраць сяброўскую запазычанасьць і інш.

С. К.

№ полк, лягеры.

Вучымся і ўзмацняем сувязь з вёскай.

Як толькі распачалася вучоба ў лягерах, дык да нас пачала наведвацца моладзь не толькі гораду, але і вёскі. 27 мая, ня гледзячы на дождж, да нас прышлі ТДА-Авіяхімаўцы вёсак Гліўна і Гара ў колькасьці 65 чал., а з імі 19 дзяўчат. Нашы госьці падрабязна азнаёміліся з жыцьцём і вучобай навабранцаў артдывізіёну. Пасьля адбыўся сумесны сход, на якім абгаварвалася пытаньне аб задачах ТДА-Авіяхіму і аб падрыхтоўцы да „Тыдню Абароны“. У спрэчках адзначалася неабходнасьць сувязі і пільнай вучобы. Цікавыя малюнкі пагляддаліся пасьля сходу. Тут усе праяўлялі сваю самадзейнасьць, адна група страляла шротам, другая пяе песьні супольна з навабранцамі, трэцяя скача пад гармонік, чацьвертая піша артыкулы для «ільічоўкі» і г. д.

У навабранцаў засталіся самыя добрыя ўражаньні аб праведзеным дні сувязі з моладзьдзю. Яны чакаюць наступнай нядзелі, каб зноў сустрэцца з сваімі садружнымі. Чаму-ж так чакаюць навабранцы садружнікаў, і чаму садружвікі не лянуюцца ісьці за 7 вёрст да нас? Таму, што яны любяць сваю бацькаўшчыну і супольна з Чырвонай арміяй рыхтуюцца да абароны ад ворагаў. А што гэта так, дык аб гэтым сьведчыць і рэзалюцыя, прынятая на дакладу і артыкулы, якія яны напісалі для «ільічоўкі.»

Трэба і іншым вёскам нашай Савецкай Беларусі, па прыкладу Гліўна і Гары, ня толькі трымаць шчыльную сувязь з Чырвонай арміяй, але актыўна рыхтавацца да «Тыдню Абароны» і да абароны СССР.

Б. Ч.

Лягеры імя Чарвякова.

Барысаўскія „ваенізатары“.

Важнасьць справы ваенізацыі глыбока ўкаранілася ў сьвядомасьць усіх працоўных. Добра ўцямілі гэта і рабочыя Барысава. Яны актыўна ўдзельнічаюць у вайсковых гуртках. Шмат ячэек ТДА-Авіяхіму закупілі стрэльбы і патроны каб навучыць сваіх сяброў стралковай справе. Па вуліцах Барысава, штодзённа чутны стрэлы. Сьвішчуць кулі над людзкім галовамі...

Гарсавет дае распараджэньне забараніць страляніну і добра робіць, але справа стралковая ад гэтага не палепшыцца, бо ціры, якія маюцца па горадзе і Нова-Барысаву не працуюць.

У справаздачы Нова-Барысаўскага рабочага клюбу адзначана: «праца навокал ціраў разгортвацца»... і праўда, праца, калі якая і маецца, дык навокал ціраў, а ня ў ціры.

Ціры пабудаваны пры Нова-Барысаўскім і гарадзкім рабочых клюбах, пры ф-цы «Чырвоная Бярэзіна», заводзе „імя Домбаля» і зараз прыступае да пабудовы свайго ціру завод „Камінтэрн“.

Трэба разварушыць усе арганізацыі, каб яны хутчэй наладзілі ціры і ўзяліся стала за працу, а то лета пройдзе Дастаўку вучэбных патронаў павінен узяць на сябе саюз паляўнічых.

Справа ваенізацыі патрабуе вялікай увагі і практычнай працы. Тут марудзіць—злачынства.

Р.

Барысаў.

Навабранцы рыхтуюцца да „Тыдню Абароны“.

Палкавая арганізацыя ТДА-Авіяхіму даўно разгарнула сваю працу сярод навабранцаў. Ротныя ячэйкі ТДА-Авіяхіму правялі вучот навабранцаў і правялі ротныя сходы членаў Авіяхіму. На першых сходах, акрамя чарговых задач, навабранцаў азнаёмілі з «Тыднем Абароны» і мэтаю яго правядзеньня.

Навабранцы на сходах выказалі думкі аб неабходнасьці ўзмацненьня вайсковай тэхнікі. Характэрна тое, што думкі існуюць як сярод камскладу, так і навабранцаў, што нам трэба будзе ўзяцца за пабудову танкаў і нават некаторыя выказвалі думкі, што калі будзе збор сродкаў у «Тыдзень Абароны», дык іх мы будзем ахвяроўваць на танк „Савецкая Беларусь“.

Акрамя падрыхтоўкі іншых арганізацый да «Тыдню Абароны» рыхтуецца таксама і палкавая вайскораўская арганізацыя, якая з 1 чэрвеня распачала падрыхтоўчую працу праз ільічоўкі і шматтыражную газэту.

Вайскор Б.

ФІЗКУЛЬТУРА І СПОРТ.

2-гі дзень розыгрышу гульняў Менакр. спартакіяды.

На стадыёне чыгуначнікаў 7 чэрвеня адбыліся баскетбольныя матчы жаночых каманд. Каманда саюзу працасьветы выйграла у каманды саюзу друкароў з вынікам 35:4. У той-жа дзень на пляцоўцы «Прафінтэрн» каманда Зах. чыгункі выйграла ў каманды клюбу. Р. Люксэмбург з вынікам 24:7. Судзіў матч т. Зэлікман.

На пляцоўцы прац. асьветы баскетбольны матч паміж камандамі працасьветы і мэталістаў скончыўся выйгрышам мэталістаў з вы[illegible] Судзіў матч Розэнгауз.

Футбольныя матчы.

Сёньня а 2-й гадзіне на пляцоўцы «Прафінтэрн» пачнуцца футбольныя матчы каманд:

Дом Чырвонай арміі—друкары, мэталісты—БДУ і № кав. дывізія—АБВШ. Судзяць матчы т. т. Савіч, Шахін і Порпікаў.

Прызы вайсковым камандам.

Прэзыдыум ВСФКБ заснаваў 2 прызы імя ВСФКБ для каманд вайскова-служачых, якія зоймуць першыя месцы па футболу і баскетболу на Усебеларускай спартакіядзе.

ХРОНІКА.

Пашырэньне сеткі лекавых установ.

Прэзыдыум Дзяржплану БССР зацьвердзіў сетку лекавых установ на 1928-29 г., якія ўтрымліваюцца на дзяржаўным бюджэце.

У 1928-29 г. сетка лекавых установ значна павялічыцца. Так, будзе павялічана колькасьць ложкаў у псыхіятрычнай больніцы на 120, санаторных ложкаў на 35 месцаў і г. д.

Апроч таго, пашыраецца Менскі Інстытут для лячэньня сухот на 20 месцаў і першая Менская больніца—на 45 месцаў.

Пры Полацкім і Аршанскім дыспансэрах для лячэньня сухот у 1928-29 годзе будуць арганізаваны стацыянары (па 5 ложкаў у кожным).

Згодна зацьверджанай сеткі, з мясцовага бюджэту пераходзіць на дзяржаўны бюджэт Гомельская больніца для вочных хвароб на 50 месцаў.

Апроч таго, у наступным годзе ў Менску адчыняецца Одонтолёгічны Інстытут і ў Рэчыцы—дыспансэр для хворых на сухоты.

3-хдзёньнік па барацьбе з сухотамі.

З 22-га чэрвеня Наркамздраў разам з Чырвоным Крыжам праводзіць трохдзёньнік па барацьбе з сухотамі. У правядзеньні трохдзёньніка прымуць удзел культ-асьветныя ўстановы гораду і вёскі. У часе трохдзёньніка мае быць выпушчана спэцыяльная газэта-аднадзёўка.

НОВЫЯ ЯСЬЛІ.

Менскае аддзяленьне Белкаапсаюзу адчыняе да Міжнароднага Дню Каапэрацыі па акрузе 5 дзіцячых установ. З гэтае колькасьці будуць адчынены 3 дзіцячыя ясьлі ў Смалявічах, Лагойску і Плешчаніцах і 2 дзіцячыя пляцоўкі ў вёсках Барысаўскага раёну. На адчыненьне гэтых дзіцячых установ сабрана 3.200 руб.

Зьнята сялянская запазычанасьць у суме 3.700 руб.

Прэзыдыум Менскага акрвыканкому пастанавіў у выкананьне Кастрычнікаўскага маніфэсту зьняць з сялян Менскай акругі запазычанасьць у суме 3700 руб.

Гэтыя грошы былі запазычаны сялянам у мінулым годзе для ліквідацыі убыткаў, якія яны пацярпелі ад моцнага гурагану.

ГОЛАС З МЕСЦ.

(З IУ пленуму ЦСПСБ).

Два тыдні таму назад скончыў сваю працу 3-ці зьезд інжынэрна-тэхнічных работнікаў, і пленум ЦСПСБ на першым сваім пасяджэньні (8 чэрвеня) заслухаў даклад інжынэра Каплана аб выніках гэтага зьезду.

Цікава паслухаць, што сказалі ў спрэчках па дакладу т. Каплана прыехаўшыя дэлегаты з месц самае вытворчасьці.

Тав. Мурынін—з Бабруйску—гаворыць, што на камбінаце беспарадак: па каштарысу пабудоўка камбінату павінна была каштаваць 2 мільёны р., а ўжо патрачана 5 мільёнаў, і камбінат яшчэ не гатоў. Зараз работа на камбінаце праходзіць пад кантролем Рабоча-Сялянскай Інспэкцыі. Далей т. Мурынін абмалёўвае адносіны старога спэца да маладога. На камбінат для работы прыслалі маладога спэцыяліста, які зварочваецца за растлумачэньнем да мэханіка. Галоўны інжынэр Шляпнікаў гаворыць мэханіку: «... А новаму чалавеку я ня раіў-бы растлумачваць; дайце яму падсобную работу і няхай працуе».

Тав. Прусін (з Магілева) адзначае поўную адарванасьць інж.-тэхн. работнікаў ад рабочых мас; вытворчыя нарады праводзяць габінэтна; з думкай рабочага ня лічацца; ад грамадзкае працы, калі яна не аплачваецца, адмаўляюцца.

Адарванасьць ад рабочых мас некаторых інж.-тэхн. работнікаў таксама адзначаюць т.т. Гарэлік і Новік. І трэба сказаць, гэта зьяўляецца нашым балючым месцам у савецкім будаўніцтве.

Значнай перашкодай у працы інж.-тэхн. работнікаў зьяўляецца іх перагружанасьць з розным, часамі, саўмясьціцельствам, што перашкаджае прадукцыйнасьці ў працы.

Тав. Аленін з Зах. чыгункі скардзіцца на тое, што інж.-тэхн. работнікі, па рангу ніжэйшыя, баяцца гаварыць аб сваім начальстве, бо можаш атрымаць «папярэджаньне».

Наяўнасьць усіх гэтых фактаў высоўвае перад саюзнымі арганізацыямі важныя задачы. Адарванасьць ад рабочых мас, спэцаедства і г. д. можа быць зьнішчана толькі тады, калі інж.-тэхн. работнікі будуць ахоплены масавай грамадзкай працай, калі яны будуць скарыстоўвацца без перагружанасьці. Нельга адмаўляць таго, што некаторыя сэкцыі інж.-тэхн. пр-коў ужо завявалі аўтарытэт рабочых, і на вытворчых нарадах некаторыя пытаньні перадаюцца для распрацоўкі ў сэкцыі інж.-тэхн. пр-коў, Зьезд інж.-тэхн. пр-коў паклаў аснову для сваёй працы, а прафарганізацыям неабходна даць моцны грунт для асновы, і тады мы пазбавімся тэй недаверчывасьці, якая выклікана апошнімі падзеямі. Інжынэрна-тэхнічныя работнікі ёсьць частка рабочае клясы. Клясавую сьвядомасьць яны выкажуць, выправіўшы ўсе памылкі ў сацыялістычным адбудаваньні.

Д. М.

ТЭАТР-КІНО.

КІНО-ТЭАТР «КУЛЬТУРА».	2-ГІ ЦЫКЛЬ ГАСТРОЛЕЙ „МЮЗІК-ХОЛЛ“ пры ўдзеле: У. Хенкін, М. Юдзіна, трыо Вальдэне, Сьпежнай і Брусава. Штодня—2 сэансы.
КІНО „ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА“.	ЗАМЕЖНЫ ФІЛЬМ „МАСТАК І ЯГО МАДЭЛЬ“. ЗВЫШ ПРАГРАМЫ КАНЦЭРТНАЕ АДДЗЯЛЕНЬНЕ з удзелам Панінай, Вольскага і братоў Мілен.
КІНО «ПРАЛЕТАРЫ».	АПОШНІЯ 2 СЭРЫІ „СТЭНЛЕЙ у НЕТРАХ АФРЫКІ“.
КІНО «ІНТЭРНАЦЫЯНАЛ».	Новы мастацкі фільм вытворч. Узьбекдзяржкіно „ЧАДРА“. Драма ў 7-х частках.

Беларускае Дзяржаўнае Выдавецтва

ВЫШЛІ З ДРУКУ І ПРАДАЮЦЦА

НОВЫЯ КНІГІ

ДЗІЦЯЧАЯ І ПІАНЭРСКАЯ ЛІТАРАТУРА.

1. «На барыкадах». П'еса ў 1 дзеі. Цана 12 кап.
2. Палікарпаў. Зьмітрыкова студня. Цана 12 кап.
3. Лібэрман і Сіманоўская. «Няўдалы яздок». Цана 20 кап.

1. Некрашэвіч і Байкоў. Расейска-беларускі слоўнік. Стар. 728. Цана 4 р. 50 кап.

НА ПОЛЬСКАЙ МОВЕ

1. Нёманскі. «Матка». Цана 45 кап.
2. Якуб Колас. „На прасторах жыцьця“.
3. Томскі. «Прафэсыйныя саюзы і іх адносіны да камуністычнай партыі і савецкага ўраду».
4. Ольшамоўска. «Малады бальшавік».

АБВЕСТКА.

МАГІЛЕЎСКІ ПЭДТЭХНІКУМ НА 14—16 ЧЭРВЕНЯ

СКЛІКАЕ КАНФЭРЭНЦЫЮ

ўсіх скончыўшых тэхнікум у 1925, 1926 і 1927 г. г.

Справачны аддзел.

КАТЫРОЎКА ПАЗЫК.

(НА 11-VI 1928 г.).

Абл. 1 дзярж. паз.—прад. 4—58, куп. 4—56.

Абл. 2 дзярж. паз.—прад. 5—07, куп. 5—05.

Абл. 2 сял. паз.—куп. 5.

Абл. 3 сял. паз.—прад. 5—02, куп. 5—00.

Абл. 10 пр. паз. 27 г.—прад. 25—58, куп. 25—48.

Абл. дзярж. паз. 26 г.—прад. 123—25, куп. 121—25.

Абл. 12 проц. паз.—прад. 100—39, куп. 100—34.

Абл. 6 проц. паз. індустр.—прад. 24—60, куп. 24—50.

НОВЫЯ КНІГІ.

Вышлі з друку і паступілі ў рэдакцыю газ. «Савецкая Беларусь» для рэцэнзіі наступныя кніжкі выданьня Беларускага Дзяржаўнага Выдавецтва:

1. „На барыкадах“ дзіцячая п'еса ў аднэй дзеі.

З расейскай мовы пераклад і апрацоўка М. Казакевіч і І. Зянько. Стар. 12, цана 12 кап.

3. «Польскі салдат» Н. Краснапольскі, стар. 70, цана 40 кап.

3. „Зьмітрыкова студня“ М. Палікарпаў стар. 15, цана 12 кап. (для дзяцей).

4. „Як працаваць савету ленінскага кутка“ В. Бэрлін.

Дапаможнік для члена савета і актывіста ленінскага кутка, цана 22 кап.

5. «Як чытаць кнігу і газэту» І. Сычоў. Стар. 101, цана 55 кап.

Апавяшчэньні.

Вялікі вечар—„Як адпачыць улетку“—арганізуе юнсэкцыя клюбу друкароў у нядзелю 10 чэрвеня.

Вечар адбудзецца ў летнім садзе друкароў. Пачатак а 7 гадз. ўвечары.

На вечары: увесь час грае духавы аркестр, феерверк, масавыя гульні, кіно і інш.

Уваход па разданых білетах.

МЕНСКАЕ АКРУГОВАЕ Т-ВА КРАЯЗНАЎСТВА.

11 чэрвеня ў канцэлярыі т-ва (Ракаўская 2) а 6-й гадзіне адбудзецца пасяджэньне праўленьня т-ва.

Запрашаюцца ўсе сябры праўленьня і сябры сэкцыі.

ПЭДГАБІНЭТ.

10-6, а 10 гадз. раніцы, канфэрэнцыя выкл. мовы і літаратуры.

12-6, Канфэрэнцыя выкладчыкаў матэматыкі і фізыкі.

Прысутнасьць выкладчыкаў памянёных дысцыплін у сямігодках абавязкова.

ДОМ АСЬВЕТЫ.

Сёньня, 10 чэрвеня, а 6 гадз. увеч. пасяджэньне гаспадарчай камісіі. Запрашаюцца т. т. І Бартневіч (34 шк.), Родштэйн (1 шк.), Касмевіч (12 дзіцяч. сад), Пучкоўская (12 дзіц. сад), Курыловіч (5 шк.), Салаўевіч (5 шк.), Масланавец (2 шк.), Марчанка (10 дзіц с.), Рахмілевіч (3 дзіц.с.), Гальчук (1 шк.), Н. Алейнік 1 (шк.) і Собалева (7 дз. сад).

СУД.

НЯДБАЙНАСЬЦЬ І ЗЛАЧЫНСТВА.

З 1 лютага 1926 г. Позін Іошыя Нохімаў кіраваў у г. Воршы хлебапякарняю ЦРК, а Кліша Янка—быў у тым-жа месцы сэкратаром Дзіцячае Камуны. Апошняя для выпечкі патрэбнага ёй хлеба карысталася азначанаю пякарняю. Апэрацыі былі значныя: мука закуплялася Дзіцячаю Камунаю сотнямі і тысячамі пудоў і часткамі дастаўлялася на пякарню, а адтуль браўся ўжо гатовы хлеб. Значыць, тут трэба было заўсёды весьці дакладны разрахунак і дакуманты захоўваць у належным парадку. А якраз гэтага і ня было: грашова-прадуктовыя ўзаемаадносіны паміж камунаю ў асобе Кліша і пякарняй у асобе Позіна існавалі толькі на прыватных шпаргалках. Наогул, Кліша запісаў правільных ня вёў, дакуманты хаваў, як прыдзецца, квіток Позіна аб атрыманьні 900 пуд. мукі зусім згубіў, а таму, калі прышлося рабіць справаздачу, махляваў і падчышчаў свае балансы, абы толькі зьвесьці канцы з канцамі.

Аршанскі акруговы суд прыгаварыў Позіна на 1 год і 6 месяцаў, а Кліша на 1 год пазбаўленьня волі, але на падставе Кастрычнікавае амністыі Позіну кара скарочана на палову, а Кліша ад кары вызвален.

Вярхоўны суд прыгавар зацьвердзіў.

Шуляк.

СУДОВАЯ ХРОНІКА.

За бандытызм.

Гэтымі днямі ў Гомельскім акруговым судзе разглядалася справа бандытаў, якія займаліся канакрадзтвам, падпаламі і кражай рознай маемасьці ў сялян.

Гэтая банда тэрарызавала ўсё насельніцтва вёскі Радуш. Лік злачынстваў даходзіць да 50. Страхавымі органамі па віне банды было выплачана пагарэльцам каля 20 тыс. руб.

Галоўнымі кіраўнікамі банды былі Крупадзёравы Лявон і Дзяніс і Тэйкін Базыль.

Суд прыгаварыў гэту тройку на 10 год зьняволеньня з суровым адмежаваньнем, з пазбаўленьнем правоў на 5 год і з забаронай пражываць у межах акругі ў працягу 3 год па адбыцьці кары.

ШАШКІ № 7.

Пад рэд. А. Каспэрскага.

Эцюд Прэсмана, Менск. Друкуецца першы раз.

Бел. дамкі a1, h8, h4.

Чорн. дамка d8, пп b4, e3, f8.

Белыя пачынаюць і выйгрываюць.

Партыя іграна ў Маскве 29-4 1928 году ў матчы Ленінград—Масква.

Бел. С. Гардон—Ленінград (Менск).

Чорн. Н. Кукуеў—Масква.

1. c3-d4, d6-c5. 2. d2-c3, c7-d6. 3. c3-b4, b6-a5. 4. d4-b6, a5:c7. 5. b4-c5, d6:b4. 6. a3:c5, f6-g5. 7. b2-c3, g7-f6. 8. a1-b2, g5-h4. 9. g3-f4, f6-g5. 10. b2-a3, c7-b6. 11. c1-b2, b6:d4. 12. c3:e5, h8-g7. 13. b2-c3, d8-c7. 14. c3-b4, a7-b6. 15. e1-d2, e7-d6. 16. d2-c3, f8-e7. 17. h2-g3, e7-f6. 18. c3-b4, d6-c5. 19. b4:d6, b6-a5. 20. d4-c5, f6:b6. 21. d6-e7, b6-c5. 22. e7-d8, c7-b6. 23. e3-d4, g5:e3. 24. a3-b4, c5:a3. 25. d4-e5, e3-d2. 26. g3-f4, d2-c1.

Менск. Сёньня а 12 гадзіне дню ў памяшканьні клюбу Савгандльслужачых адчыненьне агульнагарадзкога шашачнага чэмпіянату. Запрашаюцца: 1) Майстар Гардон І., 2) Круталевіч А., 3) Прэсман, 4) Дворкін, 5) Вакштэйн, 6) Ліхадзіеўскі, 7) Эльля, 8) Юршчык, 9) Эдінгер, 10) Фельдман, 11) Бэрман, 12) Гаркаві і 13) Каспэрскі В.

Адказны рэдактар М. КУДЗЕЛЬКА

ЗАКЛЮЧИТЕЛЬНЫЙ БАЛАНС

Об'единения Льнопрядильных фабрик „ДВИНА“ и имени „КАРЛА МАРКСА“

АКТИВ — *на 1-е октября 1927 года.* — *ПАССИВ*

АКТИВ

НАИМЕНОВАНИЕ СТАТЕЙ	СУММА Частная	СУММА Общая
ИМУЩЕСТВО:		
1. Здания и сооружения	2047398—70	
2. Оборудование, машины и инструменты	2271121—44	
3. Хозяйственный инвентарь	103117—52	
4. Транспорт	20122—98	4441760—64
Незаконченные постройки и капитальный ремонт		59650—37
МАТЕРИАЛЫ:		
1. Основные	43468—25	
2. Топливо	103664—08	
3. Вспомогательные	100466—86	
4. Ремонтно-строительные	251929—69	
5. В пути	6361—23	505890—11
Незаконченные заготовки		156—84
Полуфабрикаты		150908 —
Товары и готовые изделия		43976—78
Денежные средства (касса и текущие счета)		6308—60
Процентные бумаги		3046—25
Пай и акции других предприятий		118050—49
ВЕКСЕЛЯ И ДОКУМЕНТЫ К ПОЛУЧЕНИЮ:		
1. Векселя к получению	163033—72	
2. » в обеспечение специальн. тек. сч.	362414—36	
3. » бланкированные и учтенные	312812—21	
4. » на инкассо	2100 —	
5. Документы к получению	74 —	840434—29
Под'отчетные суммы		10841—99
ДЕБИТОРЫ:		
1. Рабчие и служащие	26410—24	
2. Поставщики	85475—93	
3. Покупатели	137645—45	
4. Прочие дебиторы	204059—01	
5. Сомнительные должники	28984—35	482574—98
Расходы будущих лет		20573—92
Изменение уставного капитала		12493—06
РЕЗУЛЬТАТЫ:		
Убыток до отчетного года		479269—67
БАЛАНС		7175935—99

ПАССИВ

НАИМЕНОВАНИЕ СТАТЕЙ	СУММА Частная	СУММА Общая
КАПИТАЛЫ:		
Уставной		5153000 —
Резервный		1579—67
Амортизационный		407736—34
ФОНДЫ И РЕЗЕРВЫ:		
Резерв по сомнительным долгам		28984—35
ЗАЙМЫ, ССУДЫ И КРЕДИТЫ:		
1. Банки по специальным текущим счетам	272397—82	
2. Ссуды из ОДК Промбанка	565000 —	837397—82
Векселя выданные		38442 —
ОБЯЗАТЕЛЬСТВА ПО БЛАНКОНАДПИСАНИЮ:		
1. Банки по учету векселей	176952—79	
2. Разные лица по бланкированным векселям	135859—42	312812—21
КРЕДИТОРЫ:		
1. Рабочие и служащие	64779—09	
2. Поставщики	85519—20	
3. Покупатели	13677—62	
4. Неоплаченные налоги и сборы и обязательные взносы	98140—47	
5. Разные	43507—73	305624—11
РЕЗУЛЬТАТЫ:		
1. Прибыль за отчетный год		90359—49
БАЛАНС		7175935—99

ЗАБАЛАНСОВЫЕ СТАТЬИ:

Вексeлeдержатели по обеспечению	565000 —	Гарантийные векселя выданные	565000 —
ИТОГО	565000 —	ИТОГО	565000 —
ВСЕГО	7740935—99	ВСЕГО	7740935—99

ВНЕБАЛАНСОВЫЕ СТАТЬИ:

Земля 56,54 десятины . . . 58334—20

Директор об'единения МАРЬЯСИН. Главбух ГРУЗИН.

СЧЕТ ПРЫБЫЛЕЙ И УБЫТКОВ.

ДЕБЕТ		КРЕДИТ	
1. Обще-административные расходы	56.478—45	1. Прыбыль от реализации изделий и материалов	299.311—64
2. Торговые расходы	137.955—85	2. Проценты полученные	113.004—67
3. Проценты уплоченные	142.427—38	3. Разные доходы	26.876—77
4. Отчисл. в резерв по сомнительн. долгам	6.691—64		
5. Убыток от безнадежных долгов	694—29		
6. Убыток от выбывшего имущества	663—66		
7. Разные убытки и расходы	3.922—32		
8. Прыбыль (сальдо)	90.359—49		
ИТОГО	439.193—08	ИТОГО	439.193—08

РАСПРЕДЕЛЕНИЕ ПРЫБЫЛЕЙ:

Из выявленной за отчетный год прыбыли в сумме . . . Р. 90.359—49

Исключается в оплату подоходного налога на мест. ор. . . . Р. 9.035—95

ОСТАВШАЯСЯ СУММА . Р. 81.323—54

РАСПРЕДЕЛЯЕТСЯ:

В доход казны (полученный дивиденд) . . . Р. 4.582—06

В погашение убытков прежних лет . . . Р. 76.741—48

ИТОГО . . . Р. 81.322—54

Директор об'единения МАРЬЯСИН. Главный бухгалтер ГРУЗИН.

Настоящий баланс, счет прыбылей и убытков и распределение прыбылей утверждены Президиумом ВСНХ БССР в заседании от 22-го марта 1928 г. (прот. № 27 § 275) и Контрольно-Финансовым Управлением ВСНХ БССР и к опубликованию разрешаются.

Нач. Контр. Фин. Управления ВСНХ БССР ПОГОСТСКИЙ.